

2015 m. spalio 23 d., penktadienis

7md

Nr. 37 (1143) | Kaina 0,81 Eur

Dailė | Muzika | Teatras | Kinas | Fotografija

2

„Vilnius Jazz“ įspūdžiai

3

Festivalis „Gaida“ prasidėjo Terry Riley koncertu

4

Naujas „Kinas“

5

Klaipėdos jaunimo teatro spektaklis „Ledas“

Lina Itagaki, „Rytojaus paveikslėlių knyga“. 2013 m.

Pasvarstymai apie knygos meną

7

Dmitrijaus Matvejevo paroda „Tyli šviesa“

Pabandęs įžengti

Šarūno Barto „Ramybė mūsų sapnuose“

Živilė Pipinytė

Naujausias Šarūno Barto filmas „Ramybė mūsų sapnuose“ (Lietuva, Prancūzija, 2015) – dvilypis ir gana apgaulingas. Jame rasime visus elementus, kurie tapo „firminiais“ Barto kino ženklais, bet „Ramybėje...“ jie taip supaprastinti, kad kartais režisierius net priartėja prie autoparodijos. Kita vertus, Bartas, ko gero, dar niekad iki šiol nebandė pasižiūrėti į savo kuriamą kiną iš šalies.

Bartas nepasakoja istorijos – filmo naratyvu tampa būsenos (vienatvė, melancholija, abejonės, susvetimėjimas...), kurias ekrane išgyvena visi „Ramybės mūsų sapnuose“ veikėjai. Tradiciška Barto filmų kelionė čia visai trumpa. Veikėjai viso labo vyksta į Lietuvos kaimą: idiliška Eitvydo Doškaus nufilmuota tik prasidėjusio rudens gamta, nušvirusios, obuoliais apkibusios medžių šakos, tamsus ežeras, kuriame stinga tik baltų gulbių. Tai

nėra įprastas Barto filmų peizažas, anksčiau buvęs minčių, nuojautų atspindžiu. Gamta čia – lyg materializavęsis sapnas, į kurį kelių ieško, bet niekaip neranda pavargęs vyras (Šarūnas Bartas), jo duktė (Ina Marija Bartaitė) ir mylimoji (Lora Kmieliauskaitė).

Jie visi trys yra bėgliai – smuikininkė bėga nuo nepavykusių pastangų įrodyti, kad ji menininkė, duktė – nuo pernelyg skausmingų klausimų, vyras – nuo praeities. Bėga, kad atsidurtų savotiškuose likimo spąstuose, nes lieka vieni su savimi, savo baimėmis, prisiminimais ir kompleksais. Iš pirmo žvilgsnio saldus ir idiliškas nieko neveikimas tampa dar vienais veikėjų spąstais.

Todėl toks svetimkūnis filme atrodo kaimynų kaimiečių pora (Aušra Eitmontienė, Eugenijus Borunovas) ir medžiotojų šautuvą pavogęs jų sūnus (Edvinas Goldšteinas). Su jais filmo pasakojimui prilimpa konkretaus siužeto

bruožai, bet kiekvienas iš tų „siužetų“ baigiasi pernelyg banaliai, kad įgytų bent kokią prasmę. Barto filmuose svarbus materijos irimo ir žmonių degradavimo motyvas čia tampa tik žemiškojo blogio dekoracija: kaimiečių butis, jų namuose tvyranti prievarta, žinoma, žadina nerimą, tačiau lieka dekoratyvi.

„Ramybėje...“ rodomas pasaulis – statiškas ir uždaras, kuo statiškesni ir ilgesni filmo kadrai, tuo akivaizdesnis situacijų archetipškumas. Tėvas bando susikalbėti su dukterimi. Duktė nori suprasti savo tėvų praeitį. Jauna meilužė jaučiasi svetima mylimo vyro gyvenime, ją persekioja svetimos praeities vai-duokliai. Kaimynų sūnus maištauja prieš degraduojančius tėvus. Policininkai nori sugrąžinti įprastą tvarką. Gamta gyvena pagal savo amžiną ritmą. Bartas į šitą tikrovę bando įvesti ribų peržengimo momentus,

NUKELTA Į 9 PSL.

Gaivinant prarastą pasaulį

Festivalio „Vilnius Jazz“ įspūdžiai

Algirdas Klova

Šiemet jau dvidešimt aštuntąjį gimtadienį šventusio festivalio „Vilnius Jazz“ įkūrėjas ir vadovas Antanas Gustys ne kartą yra pasakojęs apie prioritetus, kuriais remiantis organizuojamas šis renginys. Pirmiausia tai platus naujosios muzikos spektras, pasauliui gerai žinomos džiazo asmenybės, kurioms pristatyti galimas net ne vienas jų koncertas, Japonijos muzika, Lietuvos džiazo jaunimas, bendri mūsų šalies muzikantų projektai su kitų šalių atstovais ir dar daug įvairių esminių linijų, daugelio net nepamenu. Tačiau tos, kurias paminėjau, buvo įvykdytos su kaupu.

A. Gustys kvietė: „Padėkite atgaivinti prarastą pasaulį. Anksčiau, pirmaisiais festivalio metais, būdavo kažkaip ramiau. *Jam sessions* – taip pat prarastas pasaulis. Gal ir keista, bet tie tikrieji *jam sessions* vykdavo tik sovietiniais metais. Tais laikais buvo lėtesnis gyvenimas, ir muzikantai turėdavo laiko – jie atvykdavo ne vien į savo koncertą, bet į visą festivalį“ (išduosiu paslaptį – „Prarastas pasaulis“ vadinosi festivalyje gyvai garsintas filmas). Iš tikrųjų, atlikėjai nespėja atvykti net į savo koncertą, ir tenka keisti jų pasirodymo vietą programoje. Taip šiemet atsitiko su muzikantais iš Prancūzijos.

Festivalio apžvalgą pradėkime nuo asmenybių. Šiemet tikrai buvo labai daug garsių vardų, kuriuos žino net ir neatsidavę šiuolaikiniam džiazui klausytojai. Visų pirma tai smuikininkas iš Prancūzijos Dominique’as Pifarély, festivalyje pasirodęs net tris kartus. Pirmasis, lyg apšilimas prieš festivalį, įvyko geru mikroklimatu pasižyminčiame Rūdninkų knygyne, kuriame jau beveik metus rengiami naujojo džiazo koncertai. Matyt, todėl visiškai akustinis smuikininko koncertas nesukėlė jokių abejonių. Koncerto programa buvo surikiuota remiantis naujausiu soliniu Pifarély albumu „Time Before and Time After“, kurį išleido pastaruoju metu su šiuo atlikėju dirbanti firma ECM, propaguojanti naująjį džiazą. Pifarély daug muzikuoja solo. Šią veiklą jis vadina savo kūrybinėmis dirbtuvėmis, mat improvizuodamas gludina džiazo žodyną ir stilių. Smuiką menininkas vadina mažu orkestru, kuris reikalauja dėmesio kiekvienai detalei. Jis sako, jog apie tai, ką gros, pagalvoja tik dešimt ar dvidešimt sekundžių prieš eidamas į sceną: jo soliniai projektai – tai spontaniški atsivėrimai, kuriems būtinas gyvas kontaktas su publika. Jo grojimas kupinas aliuizijų į akademinę muziką, jos frazuotę, štrichus, muzikinės kalbos išraišką, bet naujosios muzikinės

Martin Küchen ir „Angles 8“

D. KLOVIENĖS NUOTRAUKOS

kalbos elementų taip pat gausu. Pifarély karjerą pradėjo kaip tradicinio džiazo muzikantas. Eksperimentais susidomėjo patekęs į Mike’o Westbrooko grupę ir „Vienna Art Orchestra“. XX a. 9-ajame dešimtmetyje menininkas ėmė eksperimentuoti su savo grupėmis.

Ir štai antrasis jo koncertas, jau Rusų dramos teatro scenoje, su kvartetu (trečiasis Pifarély pasirodymas Vilniuje buvo meistriškumo pamoka Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje). Šis rinktinis Europos džiazo talentus vienijantis kolektyvas susikūrė tik pernai. Tačiau jo narių bei lyderio Pifarély keliai kirtosi ir anksčiau. Nors man pasirodė, kad ši muzika beveik visa yra užrašyta, o spontaniškumas iš dalies jaučiamas tik solinėse vietose, susiklausymas vykdant lyderio diktuojamas idėjas yra būtinas, nors ir juntamas ilgas repetacijų darbas. Pifarély grįžimas prie nuosaikios kvarteto sudėties tikrai nereiškia, kad jis pasiilgo ramybės ir žada numoti ranka į ambicingas savo kūrybines paieškas bei ilgametės pastangas pranokti save.

Klausant šio kvarteto muzikos, įsiminė klavišininkas Antoninas Rayonas, besireiškiantis įvairiais *amplua* daugybėje grupių. Jis gali groti daugybe klavišinių instrumentų. Kontraboso virtuozas Bruno Chevillonas laikomas geriausiu savo kartos šio instrumento meistru, turinčiu fotomenininko diplomą. Kontrabosininkas grojo su daugeliu iškilų avangardo ir improvizacinės muzikos kūrėjų. Būgnininkas François Merville taip pat pasirodė kaip labai tikslus, konkretus menininkas.

Pirmą kartą festivalio „Vilnius Jazz“ istorijoje visi trys vienos dienos koncertai buvo skirti vienam artistui. „Patrakęs švedas“ – kas jis? Tai savitos kūrybinės filosofijos, novatoriško braižo, neapibrėžtos stilištos švedų saksofonininkas Martinas Küchenas. Spalio 17 d. išgirdome jo solinę programą, pastovią šio menininko grupę „Angles 8“ bei su ukrainiečių kontrabosininku Marku Tokaru ir Lietuvos perkusinininku Arkadijumi Gotesmanu

ekspromtu įgarsintą nebylųjį kiną. Anksčiau drauge šie muzikantai dar nėra groję. Klausimas, kuris mane kankina iki dabar: kiek jėgų turi turėti muzikas, kad galėtų tris valandas išbūti scenoje ir pagroti tris stilištiškai skirtingas programas, reikalaujančias visiškai persijungti iš vieno veiksmo į kitą tiek mąstymu, tiek garso išgavimo technika, tiek skambesių valdymu?

Küchenas – labai įvairiaspalvis menininkas, paragavęs gatvės muzikanto duonos, klajojęs su cirko trupe po Europą, dalyvavęs šokio projektuose, improvizavęs su poetais, kūręs muziką filmams, teatrui, garso instaliacijoms, o visai neseniai grodamas saksofonu išbandė atominės elektrinės ir vandens bokšto akustiką. Soliniame pasirodyme Küchenas grojo 2010-aisiais lenkų kompanijos „Mathka“ išleisto albumo „The lie & orphanage“ kompozicijas. Tai gili, sukrečianti, vitališka muzika, grindžiama minimalistine stiliška, aiškiai architektūrine forma, visiškai individualiais garso išgavimo būdais. Muzika tyli, trapi, reikalaujanti iš klausytojo visiškai buvimo drauge čia ir dabar. Net pasibaigus saksofono atradimų erai, Küchenas sugeba išrasti labai neįprastų ausiai tembrų ir skambesių, sukurti tik jam vienam būdingą meno kalbą. Gyvai klausytis šio emocingo, ieškančio ir randančio menininko itin įdomu.

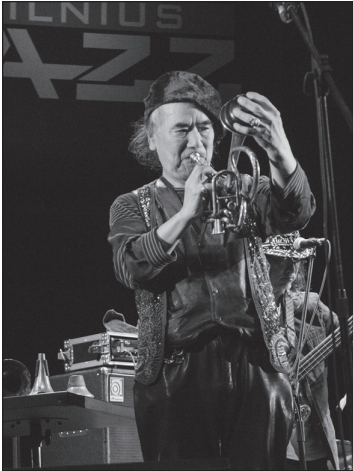
Antroje koncerto dalyje saksofonininkas su dviem partneriais ekspromtu įgarsino režisieriaus Harry’o Hoyto 1925 m. fantastinę nuotykių juostą „Prarastas pasaulis“ pagal Arthuro Conan Doyle’o to paties pavadinimo knygą. 1998-aisiais šis filmas buvo pripažintas estetiškai ir istoriškai reikšmingu bei įtrauktas į JAV nacionalinį filmų registrą. Buvo įdomu, tačiau pasirinktas, tiksliau, organizatorių parinktas filmas, manau, buvo gerokai per ilgas ir stilištiškai kirtosi su emocinėmis atlikėjų grojimo kreivėmis, todėl laukto efekto nepatyrė. Beje, susidarė įspūdis, kad prieš stodami garsinti nebylaus kino kūrinių muzikai galėjo būti jo net nepasižiūrėję.

Koncerto pabaigoje Küchenas pristatė savo grupę „Angles 8“. Pasak kritikų, jos muzika hipnotizuoja. Aš dar pridurčiau, kad ji įtraukia į savo verpetą, kartais verčia stebėtis išgaunamų garsų darna, o kartais – spontaniškumu ir netikėtu rezultatu. Pastebėjau kai kuriuos senosioms Europos tautų orkestrinio muzikavimo, kartais net Gamelanui ar Balkanų pučiamųjų tradicijoms artimus elementus, o gerai paieškoję rastum gal ką nors ir iš Afrikos folkloro. Šioje muzikoje yra džiaugsmo, liūdesio, susikau-pimo, išsibarstymo ir individualaus mąstymo, kuris išgaunamas greitu unisonų perėjimu į netikėtus akordus, lauktus ir nelauktus ritminius posūkius, staigias pradžias ir pabaigas. Įdomu, kad ansamblio lyderis neužrašinėja savo kompozicijų, bet nusiunčia grupės nariams trumpus įrašus ir pagroja arba padainuoja repetacijose motyvus, o partneriai savaip juos išplėtoja. Supratau kodėl: šios muzikos (bent jau skambėjusios pirmoje koncerto dalyje) natomis užrašyti neįmanoma.

Kita išskirtinė festivalio asmenybė – vienas įdomiausių pasaulio gitaristų, garsus JAV muzikantas ir kompozitorius Billas Frisellas, pristatęs styginių muzikos projektą „Music for strings“. Vilniuje Frisellą jau girdėjome 2008 m. su bosistu Tony Scherru ir būgnininku Kenny Wollesenu. Šiemet jis atvyko su ištikimiausiais scenos partneriais – smuikininke Jenny Scheinman, altininku Eyvindu Kangu ir violončelininku Hanku Robertsu, drauge įrašiusiais geriausius grupės lyderio albumus. Frisellas garsus ne tik kaip gitaros virtuozas, bet ir kaip kompozitorius, gebantis susieti kūryboje, atrodytų, nesuderinamus žanrus ir stilius – besisemiantis įkvėpimo iš folkloro, akademinės klasikos, roko, džiazo, bliuzo, net *country*, *noise* bei kitų krypčių muzikos, įterpiantis improvizacijas į netikėčiausius kontekstus.

Labai laukiau šio koncerto ir, matyt, belaukdamas perdegiau, nes ne visai to tikėjau. Išgirdau tikrai puikiai grojantį Frisellą, gerą violončelininką ir daugybę retro bei popmuzikos, kažkokių *american folk* dainų ar kažką panašaus. Žinoma, tokia estetika egzistuoja ir ji tikriausiai labai populiari Amerikoje, bet man pritrūko smuikų derėjimo. Gal čia buvo toks sumanymas, kad grožio nebūtų per daug?

Kaip ir kasmet, „Vilnius Jazz“ laukia mylimų patrakėlių, japonų improvizacinės muzikos atlikėjų. Vėl susitikome su viena įdomiausių šios šalies grupių „Hikashu“, viešėjusia pas mus 2012 metais. Šį kartą prie nežaboto temperamento kompanijos prisijungė trimitininkas Itaru Oki. Su „Hikashu“ ji sieja

Itaru Oki

beribė fantazija, išradingumas ir humoro jausmas. „Hikashu“ susikūrimą 1978-aisiais inspiravo du profesionalūs aktoriai, ji pradėjo kaip pankroko grupė. Tiesą sakant, nuo tos muzikos pagrindo nelabai toli nukeliavo, visur stebindama publiką į jokių stilistinius rėmus neįspraudžiamomis improvizacijomis. Tikrai, neribotos fantazijos avangardo garsus keičia klasikinio roko struktūros, ritmas ir melodika, magiškas termenvokso ir balso duetas, gausybė įvairiausių keistų primityvių muzikos instrumentų, garsus leidžiančių vaikiškų guminių žaisliukų, nenusakomo tembro bosinio klarneto garsai, nacionalinė japoniška saviraiška ir dar daug kas.

Aiškų grupės lyderis Makigami Koichi yra ryškiausias Japonijoje dainavimo meistras, stulbinantis publiką savo egzotiško vokalo diapazonu ir ekspresija. Jo dainavimas – tai tiesiog visa balso išgavimo ir vokalinio meno priemonių enciklopedija. Svarbiausia, kad visa tai jis meistriškai valdo ir puikiai komponuoja į vieną visumą. Šio improvizuotojo, kaip, beje, ir visos grupės paletėje liejasi roko, avangardo, japonų muzikos spalvos. Fenomenalus gitaristas, kompozitorius ir įrašų prodiuseris Mita Freemanas, prieš kelias savaites Tokijuje trankiai atšventęs 60-metį, Vilniuje aiškiai leido suprasti, kad jam patogiausia roko stiliška. Ne mažiau patrakę ir kiti grupės muzikantai. „Hikashu“ bosistas Sakaide Masami, klavišininkas Shimizu Kazuto ir būgnininkas Sato Masaharu taip pat groja kitose grupėse, kuria muziką, mėgsta tyrinėti naujas kūrybos teritorijas.

Į nuotaikingą, nenusakomai koliažinį „Hikashu“ performansą su japoniškais prieskoniais ir savo sunkiai nusakomu „dvigalviu kornetu pistonu“ (keisčiausia pasaulyje triūba su dviem rastrūbais) puikiai įsiliejo Itaru Oki, grojantis ne tik trimitu ir flugelhornu, bet ir bambukinėmis fleitomis, mėgstantis eksperimentuoti savo paties

NUKELTA Į 3 PSL.

Didysis *intro*

Festivalis „Gaida“ prasidėjo Terry Riley koncertu Kongresų rūmuose

Lukrecija Petkutė

Jeigu vėlų spalio 13-osios vakarą Gedimino prospekte praeiviai prasilenkė su originaliai apsirengusiu vyriškiu, nešančiu didelę gėlių puokštę, vargu ar pagalvojo, kad šis santūrus žilaplaukis ilgabarzdis senolis yra minimalistinės muzikos pradininkas Terry Riley. Maža to, niekam tikriausiai net į galvą nešovė, kad gyvąją JAV legendą pristatomas kompozitorius vaikštinėjo Vilniaus centre ką tik su savo kolegomis – sūnumi Gyanu Riley ir švedų duetu „The Gothenburg Combo“ – daugiau nei tris valandas koncertavęs Kongresų rūmuose. Šis pasirodymas buvo specialių gastrolių Europoje, skirtų Terry Riley 80-mečiui, dalis ir tapo jau 25 kartą vykstančio aktualios muzikos festivalio „Gaida“ įžanginiu akordu.

Nors Lietuvoje kompozitorius Terry Riley yra kur kas mažiau žinomas nei pernai tame pačiame festivalyje koncertavęs Philipas Glassas, gera reklama ir nepernelyg aukštos bilietų kainos lėmė, kad Kongresų rūmų salė buvo sausakimša. Nesunku pastebėti, kad šį kartą į koncertą atėjo daugiausia tie, kurie ištis domisi kompozitoriaus muzika, o ne tiesiog nori pasipuikuoti prieš žurnalistų fotoaparatus. Apskritai mūsų publika pasirodė ganėtinai kultūringa, tik santūroka, tačiau juk mes, lietuviai, nemokame garsiai reikšti teigiamų emocijų. Kadangi šis koncertas buvo viintelis Baltijos šalyse, įtariu, kad jame apsilankė ir kompozitoriaus kūryba besidomintys smalsuoliai

Terry Riley

D. MATVEJEVO NUOTR.

iš kaimyninių šalių (tai išdavė ne tik lietuviškas, bet ir angliškas koncerto vedėjos įžanginis žodis). Tiesa, nesuprantu, kam tokio pobūdžio koncertams reikalingi vedėjai? Kaip ir buvo galima tikėtis, beveik visas jos pasakytas tekstas buvo skrajučių informacijos pakartojimas, o į sceną išėję atlikėjai puikiausiai pristatė patys ir apie kūrinį trumpai papasakodavo prieš arba po atlikimo. Jie laisvai keitė numatytų kūrinų eigą, be to, atliko ir keletą į programą neįtrauktų kompozicijų. Manau, kad ypač tokiuose šiuolaikinės muzikos renginiuose vertėtų paieškoti naujų informacijos pateikimo būdų. O pasveikinti susirinkusius bei paskelbti festivalio pradžią galėtų ir pats festivalio vadovas.

Kaip ir pernai Glassas, Riley pradėjo koncertą skambindamas fortepijonu solo. Jis atliko 2008-aisiais sukurtą „The Shape of Flames“. Susižavėjau vos jam prasidėjus. Visų pirma dėl to, kad skambėjo ne sudėtinga, konceptuali ir apskaičiuota,

o žaisminga ir bravūriška, džiaz improvizacijai artima muzika. Antra, nustebino puiki kompozitoriaus pianistinė forma. Nors ir garbaus amžiaus, kūrinį jis atliko nepraradamas preciziškos artikuliacijos ir ritminio stabilumo, labai muzikaliai. Pateikdamas savo muziką paprastai, nepretenduodamas į efektus perkrautą atlikimą, Riley, lyginant su pernai toje pačioje salėje koncertavusiu Glassu, jau nuo pat pirmų taktų paliko kur kas didesnę įspūdį atlikimo kokybės prasme. Klausantis taip pat šmėstelėjo mintis, kad šis koncertas puikiai tiktų ne tik „Gaidos“, bet ir „Vilnius Jazz“ festivalio programai.

Po įžanginio kūrinio prie kompozitoriaus prisijungė sūnus Gyanas Riley. Kelis kūrinį jis atliko kartu – Terry skambino fortepijonu, sintetizatoriais, protarpiais uždainuodavo, o Gyanas grojo elektrine ir klasiškinė gitaromis. Kelis kūrinį atliko vienas Gyanas. Labiausiai įsiminė specialiai sūnui šiais metais Terry

sukurta pjesė solo gitarai. Gyanas papasakojo, kad pirmąjį kūrinį tėvas jam sukūrė, kai sūnui buvo 18 metų. Kūrinys tuo metu jam atrodė labai sudėtingas, tačiau per daugybę praktikos metų jį įvaldė. Po aštuoniolikos metų nuo pirmojo, tėvas jam sukūrė dar vieną, muzikine prasme visiškai kitokį, tačiau taip pat labai virtuozišką, jį Gyanas ir atliko šiame koncerte. Gitaristas užsiminė, kad nekantriai laukia trečio jam skirto kūrinio, kuris, išlaikant tendenciją, turėtų atsirasti, kai Terry bus 97-erių. Koncerte atlikta solo pjesė gitarai – ištis labai sudėtinga ir virtuoziška, jautėsi, kad atlikėjas labai stengiasi, siekia kuo tiksliau perteikti kūrinį.

Pirmos dalies programa nuskambėjo puikiai, kūriniai buvo skirtingi, bet derėjo vienas prie kito. Nors viena renginio dalis truko tiek, kiek įprastai festivalyje trunka visas koncertas, publika iki pat pertraukos dėmesingai klausėsi.

Antroje dalyje į sceną įžengęs gitaristų duetas iš Švedijos „The Gothenburg Combo“ atliko savo kūrybos pjesę „Highway One“ iš ciklo „Music in 3 parts“. Nors tai ne Riley kompozicija, publika ją sutiko labai šiltai. Vėliau atlikėjai entuziastingai paskelbė, kad bus atlikta turbūt žymiausio Terry Riley kūrinio „In C“ versija 27 gitaroms (25 gitaros įrašytos, o dvi skambėjo gyvai). Nors reikėjo suprasti, kad šis kūrinys turi tapti koncerto kulminacija (truko ilgai, apie 40 minučių), laukto efekto nebuvo. Taip, skambėjo daug gitarų, jos papildydavo viena kitą, girdėjosi ir nuolatinė

ritmų kaita, tačiau labai pritrūko šiam kūrinui būdingos energijos ir skirtingų tembrų spalvų. Mano manymu, gitarų ansamblis šiai muzikai – prastas pasirinkimas. Klasiškinės gitaros skambesys yra per minkštas, temбриškai šis instrumentas pernelyg vienodas. Įrašas visiškai susiliejo su gyvai skambančiomis gitaromis ir legendinį kūrinį pavertė tiesiog dar viena, labai ilga minimalistine pjesė. Vis dėlto pati idėja įrašyti skirtingus instrumentus, o gyvai groti mažesne sudėtimi, pasirodė verta dėmesio. Tiesą pasakius, atėjus pasiklausyti tokio žvaigždės kaip Terry Riley, klausia tarsi užsiblokuoja ir nebeprima kitų autorių muzikos. Tačiau vis tiek pasveikinčiau švedų atlikėjus, kad jie, šalia legendinio kompozitoriaus, išdrįso pristatyti ir savo kūrybą.

Pasibaigus „In C“ ir praėjus beveik trimis valandoms nuo koncerto pradžios, prie scenoje esančių muzikantų prisijungė abu Riley – visi atliko paskutinį programos kūrinį „Sunrise of the Planetary Dream Collector“, šiam koncertui specialiai aranžuotą trims gitaroms, fortepijonui ir balsui (originalas skirtas styginių kvartetui). Šis opusas tiesiog išgelbėjo antrą koncerto pusę. Apskritai koncertas suteikė daugybę įkvėpimo akimirkų.

Galima drąsiai teigti, kad šiųmetės „Gaidos“ atidarymas tikrai buvo didysis *intro*. Ačiū festivaliui už galimybę gyvai pamatyti legendinį kompozitorių ir išgirsti, kaip jis atlieka savo muziką. Koncertas tapo puikia, aukštą kartelę kitiems festivalio renginiams iškėlusia įžanga.

ATKELTA IŠ 2 PSL.

sukonstruotais instrumentais, pasiūlyti projektams įvairių skambančių žaisliukų. Gera nuotaika, humoras, jausmas, aukščiausios klasės profesionalumas, tobula instrumentų valdymas ir žinios apie tai, ką darai. Manau, tai svarbiausia. O tuo ir spinduliavo japonų muzikai.

Dar viena, jau dešimtmetį gyvuojanti festivalio tradicija – jaunųjų Lietuvos džiaz muzikantų konkurso „Vilnius Jazz Young Power“ finalas. Šiose varžybose žiuri vertina ne tik privalomų džiaz standartų interpretacijas, bet ir originalias kompozicijas bei jų pateikimą. Tuo šis konkursas unikalus. Čia atsiskleidė daug talentų, šiandien sėkmingai tęsiančių džiaz muzikantų karjerą. Šiemet finale grojo ir dėl *Grand Prix* varžėsi Vilniaus Balo Dvariono dešimtmetės muzikos mokyklos kvartetas „Gone4Square“, kuriame groja pernai konkursą laimėjusio ansamblio „Made in 234“ nariai, Vilniaus konservatorijos studentų trio „SIN“ bei Lietuvos

muzikos ir teatro akademijos, Vilniaus kolegijos ir konservatorijos auklėtinių grupė „Brave Noises“, 10-ojo konkurso finale svečių teisėmis pasirodė Olandijoje susibūrusi lietuvių ir islandų grupė „Sons of Gislason“. Joje saksofonu groja 2010-ųjų „Vilnius Jazz Young Power“ nugalėtojas Manvydas Pratkėlis. Konkurso laureatais tapo grupė „Brave Noises“, apdovanojimą jai įteikė pats Billas Frisellas.

Dar viena festivalio tradicija – prizas už nuopelnus Lietuvos džiazui. Šiemet jis buvo įteiktas jau tris dešimtmečius scenoje plušančiam neiliniam džiaz būgnininkui Arkadijui Gotesmanui.

Žinoma, visi 28-ojo „Vilnius Jazz“ svečiai – itin saviti kūrėjai. Tačiau dviejų olandų ir afrikiečio trijulė iš Amsterdamo buvo tikrai išskirtinė pirmiausiai dėl ansamblio sudėties: violončelė, fortepijonas, vokalas ir perkusija bei afrikietiška gitara. Violončelininkas ir kompozitorius Ernstas Reijsegeris tituluojamas vienu drąsiausių Europos džiaz eksperimentuotojų, bet man jis pasirodė gana akademiškas. Nors

Mola Sylla ir Ernst Reijseger

D. KLOVIENĖS NUOTR.

jau daugiau kaip tris dešimtmečius priklauso laisvosios improvizacinės ir *world* muzikos elitui, šios savybės labiau tryško iš senegaliečio Mola Sylla, kuris savo pasirodymą pradėjo iš balkono, vėliau dainavo palindęs po fortepijono dangčiu, naudodamas jį kaip rezonatorių (jam nereikėjo jokių mikrofonų), lyg dainuotų džiuŋglėse, o mes viską puikiai girdėjome. *World music* dvasia tiesiog užvaldė ir suteikė galimybę trims nei išvaizda, nei instrumentais, nei muzikos stilistika, atrodytų,

nesuderinamiems muzikantams vienoje scenoje jaustis išskirtinai patogiai.

Festivalyje girdėjome dar daug labai gerų muzikantų ir tikrai nė vienas pasirodymas scenoje nebuvo prastas, neįdomus ar neklusomas. Pirmąjį vakarą Rusų dramos teatre pradėjo Roberto Ottaviano iš Italijos ir pianistas Alexanderis Hawkinsas. Lengvo, švelnaus saksofono garso ir itin išraiškingo fortepijono skambesio prisodrintas duetas atskleidė abiejų

muzikų braižo detales. Šie saviti, skirtingų kartų ir šalių džiaz virtuozei pristatė puikiai pasirinktą programą, skirtą legendinio JAV saksofonininko Steve'o Lacy mirties 10-mečiui. Koncertas rėmėsi ne tik šio meistro kompozicijomis, bet ir jo amžininkų kūriniais, lyg juos būtų grojęs pats saksofonininkas. Beje, jo solinė programą prieš keilolika metų esame girdėję „Vilnius Jazz“ festivalyje. Darnų susigrojimą, motoriško minimalizmo principais grįstas kompozicijas pademonstravo pianisto Michelio Reiso, kontrabosininko Marco Demutho ir būgnininko Paulo Wiltgeno trio iš Liuksemburgo. Grojo ir labai simpatingas kolektyvas, jungiantis Lietuvos (pianistas Dmitrijus Golovanovas ir saksofonininkas Kęstutis Vaiginis), Latvijos ir Estijos virtuosus. Tai labai graži, nesunkiai klausomą muziką pasiūlęs profesionalų kvartetas, palikęs gerą nuotaiką.

Festivalis baigėsi, pasaulis pradėtas gaivinti, o kitais metais Antanas Gustys pasiūlys dar daugiau malonių akimirkų, gerų muzikantų ir kokybiškos muzikos.

Lietuviškos dulkės

Rolando Kazlo spektaklis „Atrask mane“ Vilniaus teatre „Lėlė“

Milda Brukštutė

Ten, kur laikas sustojęs, niekas mūsų nelaukia. Ir vargiai, net jei sakoma priešingai, galime pasijusti laukiami. Prarūgęs kaip stovintis vanduo sceninis laikas geba ne tik giliai įklampinti prieš jį ir jame atsidūrusį žiūrovą, bet ir kartu palikti jį nieko nepešusį, išvargintą, bet neprileistą.

Rolando Kazlo spektaklis „Atrask mane“ Vilniaus teatre „Lėlė“, rodos, tikslingai atstumia. Nors savo pavadinimu jis lyg ir prašosi būti atrastas, turiniu taip ir nesuteikia vilties, kad yra ką atrasti. Praktiškai nėra šansų įsijausti į pačią istoriją – audėjo kapo paieškas. Atrodo, kad siužetas čia tėra pretekstas susieiti, kad jis – tik atminties simbolis, kuriuo

mojuojama norint pažadinti ir tuo pačiu metu nuslopinti mūsų pačių individualius prisiminimus.

Ši istorija, sulipdyta iš Seumaso O’Kelly apysakos „Audėjo kapas“ ir Balio Sruogos bei Ovidijaus eilių fragmentų (inscenizacijos autorius Rolandas Kazlas), padiktuoja spektaklio erdvę – tai kapinės. Lyg jų būtų negana, scenoje nuolat trinaši ir du šviežios mirties pranašai, duobkasiai (Imantas Precas ir Dainius Tarutis), bet kurių akimirką pasiryžę ne tik ką nors iškasti, bet ir pakasti. Taip tiesmukai, nors, atrodo, be humoro, čia kėsিনamasi palaidoti pačią Lietuvą ar bent jau jos praeitį, šaknis. Ore tvyro ne tiek kapinių, kurios galėtų nuteikti egzistenciškai-filosofiškai, kiek laidotuvių, sumišusių su pareiga ir

buitimi, atmosfera. Ji ir verčia atsiriboti, užsidaryti, atmesti.

Pagrindinis veikėjas, spektaklio kaltininkas – beužmirštama lietuvybė, greitai, pasak spektaklio kūrėjų, visai nugrimsianti praeitin. Ji čia vaizduojama pasigirstančiomis kanklių melodijomis, austomis staltiesėmis, per visą galinę sieną nusidriekiančiais siūlais – staklėmis (dailininkė Neringa Keršulytė) ir t.t. Kažin, ar toli gali nuvesti tokie paviršutiniški simboliai? Baisu, kad jau neatpažinsime nieko bent kiek subtilesnio? Tačiau dabar galai šiek tiek nesusiveda: juk visa Pilies gatvė lūžte lūžta nuo šios suvenyrinės Lietuvos, akivaizdu, kad taip lengvai mes jos, tokios, neprarasime. Ne ką subtiliau atrodo ir šiuolaikinio žmogaus, kurį vaidina pats Kazlas, pasirodymas, jo skiriamieji ženklai – kaubojišką primenanti skrybėlė, akiniai nuo saulės ir kostiuminis švarkas vietoje apdriskusio palto... Atrodo, kad režisierius taip bijo jam, spėju, jau gerokai įkyrėjusio publikos juoko, kad visais įmanomais būdais vengia bent kiek gyvesnių, originalesnių sprendimų. Tokių, dėl kurių rizikuotų pasirodyti nepakankamai rimtas ar pernelyg laisvas, dėl kurių galėtų priminti visų pamėgtą, savitą, nuo improvizacijų ir kūrybinių šėlionių nesusilaikantį aktorį.

„Atrask mane“ iš tiesų vyniojamas kaip režisieriaus prieš premjerą

minėtas siūlas: lėtai, monotoniškai ir vis ta pačia spalva. Nuotaika čia niūri, susimaišiusi su nuoboduliu – kaimyniška. Visi visus žino: kas kur palaidotas, kaip gyveno, apie ką svajojo. Tik tiek, kad per daug su niekuo nesusiję, svetimi. Tad visos mirtys, išvardytos pavardės, kaip pasirodo, net ir užkasti negyvėlių kūnai lieka paviršiuje. Vardijami, skaičiuojami, prisimenami su šaltu, kaimynams būdingu smalsumu. Nieko keisto, kad aktoriams, kurių čia susirinkę nemažai (Sigita Mikalauskaitė, Deivis Sarpinas, Arnoldas Jalianiauskas, Rolandas Kazlas, Karolis Algimantas Butvidas, Imantas Precas, Dainius Tarutis), nelabai yra ką veikti. Jie jau ateina su reikiama nuotaika, nuomone, mintimis, jiems nelieka nė menkiausios galimybės ar poreikio pasikeisti. Užtenka tik apsiginkluoti svajingais žvilgsniais į tolį bei dangaus aukštybes ir prabilti aukštaičių tarpe ar švepluojant.

Kūrėjams smulkmeniškai besiknaisiojant prisiminimuose, giliantis kas kur kada, nori nenori susidaro muziejaus efektas. Jį dar labiau sustiprina pabaigoje per vaizdo projekciją pradedami rodyti didžiuliai fotomenininkų Algimanto bei Mindaugo Černiauskų daryti senolių portretai bei pasigirstanti Virgilijaus Noreikos atliekama Benjamino Gorbulskio daina „Ten,

Imantas Precas, Dainius Tarutis

kur dingo vasara“. Dabar galima paman(ť?)yti, kad režisieriui buvo svarbu nostalgiskai kalbėti apie žmogų, apie lietuvių, apie bėgantį laiką, apie tai, kur tas lietuvis dabar. Tačiau tai neturi visiškai jokio ryšio su šaltu spektakliu, net ir aktorius pavertusiu neaiškiais, priekaištingais ženklais.

„Atrask mane“ – lyg pažintinė kelionė, vedžiojanti žmogaus, kurio pabrėžtinai nebėra, atminties labirintais. Gaila tik, kad šioji atmintis nebuvo bent kiek asmeniškesnė, šiltesnė. Taikoma vienu metu visiems ji nebetiko niekam ir ėmė priminti ant duobkasių pečių pabaigoje nusėdusias ir tuoj pat delnais nusi-brauktas dulkes.

Prieblanda kine

Naujo „Kino“ skaitymo malonumai

Įtariu, kad ir jus, mieli skaitytojai, slepia artėjančios žiemos nuojauta. Todėl ruduo man – skaitymo laikas. Malonu slėptis nuo į mus nuolat besikreipiančių kvailių politikų, populiarių sportininkų ir geometrinių progresija įvairiuose ekranuose besidauginančių lietuvių žvaigždžių tiesiog vakaro prieblandoje, kur jauki šviesa apšviečia tik knygos arba žurnalo lapą ir dar drėgną šuns nosį. Gal vieno tokio vakaro užteks ir naujam „Kinui“, bet tikiuosi, kad žurnalo skaitymas baigsis kino salėje, kur taip pat galima pasislėpti nuo banalios kasdienybės.

Rudens „Kinas“ kartu su Izolda Keidošiute, Živilė Pipinyte, Monika Gimbutaite bei Neringa Kažukauskaite tradiciškai kviečia į renginius – Lenkų kino festivalį, „Nepatogų kiną“, „Scanoramą“, supažindina su pagrindiniais jų retrospektyvų veikėjais bei siūlo testą apie lenkų kinematografininkus, susijusius su Vilniumi. Retrospektyvos skirtos rašytojui ir kino

režisieriui Tadeuszui Konwickiui, kurio knygos ir filmuose visada laukia kelionė į išnykusį prieškario Vilnių, taip pat sunkiai keliais žodžiais apibūdinamam filmų kūrėjui Derekui Jarmanui, į didįjį ekraną atvedusiam kontroversiškas įvairių amžių asmenybes – Edvardą II, Caravaggio, Vittgensteiną – ir vienam pirmųjų prabilusiam apie XX a. marą AIDS.

„Kino“ autoriai taip pat apke-liavo ne vieną festivalį ir dalijasi įspūdziais. Vladas Rožėnas rašydamas apie Karlovi Varus ir pats pasijuto filmo veikėju, matyt, tam, kad galėtų išsakyti savo nepasitenkinimą filmais apie „vienišas motinas, benamius vaikus, vėžį, skurdą, narkotikus ir abortus“, kuriuose „slepiasi verkšlenanti dvasia“. Aistė Račaitytė Lokarne suerzino Andrezjus Žuławskis, po penkiolikos metų pertraukos sugrįžęs į kiną Witoldo Gombrowicziaus romano „Kosmosas“ ekranizacija, ir paskutinis šį rudenį mirusios Chantal

Akerman filmas, bet sužavėjo Miguelio Gomeso trilogija „Tūkstantis ir viena naktis“ ir kino Gan Bi „Kaili bliuzas“. Živilė Pipinytė jubiliejiname Gdynės kino festivalyje taip pat pasižiūrėjo ne vieną jaunų režisierių opusą apie vėžį ir mirtį, vyresniosios kartos kūrėjų Filipo Bajono, Januszio Majewskio, Jerzy Skolimowskio apmąstymus apie neseną istoriją ir apokaliptišką ateitį, bet geresnio filmo už Małgorzatos Szumowskos „Kūną“ taip ir nepamatė. Santą Lingevičiūtę Toronto kino festivalyje nudžiugino naujas Claude’o Leloucho filmas apie vyrą ir moterį „Vienas ir viena“, Michae-lo Moore’o provokacija „Kurią šalį okupuoti kitą“ ir Marko Sawerso mocumentary apie nykstančius mūsų planetos vyrus.

Tokie straipsniai įrodo, kad kino šagrenės oda traukiasi ne taip sparčiai, kaip kartais atrodo. Tiesa, Lietuvos kino teatrų reper-tuaras dažniausiai demonstruoja priešingą požiūrį. Tačiau šį rudenį

visų dėmesį vėl patraukė ir žiūrovus į filmo priešininkus bei entuzias-tus padalijo naujas Paolo Sorrentino filmas „Jaunystė“. Straipsnyje „Žmogus futliare ir dar su lagaminu“ ankstesnius režisieriaus filmus aptaria Rūta Birštonaitė. Jis spalvingai apibūdina režisieriaus stilių: „Ir šiame, ir kituose filmuose

jis prisigalvoja grandiozinių kinematografinių sprendimų, verčia kamerą atlikti neįtikėtinus virazus, rikiuoja pretenzingų statiškų scenų virtines, tačiau, užuot prisikasęs prie esmės, vietomis priartėja prie manieringos prabangos prekių reklamos.“

Naujausią filmą recenzuoja Gedit-minas Kukta, kuris turi daug priekaištų lietuvių numylėtinui. Matyt, kaip tik „Jaunystė“ paskatino ir Pipinytę parašyti feljetoną „Senatvė – tai kiti“.

Ieva Kotryna Skirmantaitė recenzuoja amžino maištininko Peterio Greenaway’aus „Eizenšteiną Gvanachuate“, Lina Martišiūtė giria Sebastiano Schipperio „Viktoriają“, o Agnė Marcinkevičiūtė aptaria dokumentinį Christiano Braado Thomseno filmą „Fassbin-deris: mylėti nereikalaujant“. Prie

NUKELTA Į 5 PSL.

Paslydimai ir istorijos

Klaipėdos jaunimo teatras pristato Pauliaus Ignatavičiaus spektaklį „Ledas“

Sigita Ivaškaitė

Turiu prisipažinti, pati stebiuosi, kad tai – mano pirmasis tekstas apie Valentino Masalskio vado-vaujamą Klaipėdos jaunimo teatrą. Nuo 2012 m. Klaipėdoje gyvuojanti trupė jau spėjo įsitvirtinti Lietu-vos teatriniam kontekste, kaip ir susilaukti nemažai dėmesio iš kiekvieno, bent mažiausia dalimi susijusio su scenos menu. 2008 m. surinktas kursas iš pradžių tapo, atrodytų, dar viena jaunų aktorių trupe, bandančia atrasti savo vietą šalies rinkoje. Vis dėlto, priešingai nei kiti kolegos, jie sugebėjo išsilai-kyti kartu ir sukurti savo teatrą bei pritraukti į jį kitų kūrėjų, žiūrovų ir meno vertintojų.

Susižavėti Klaipėdos jaunimo te-atru labai paprasta. Tereikia bent kartą nuvykti į jų organizuojamą Jauno teatro dienų festivalį uosta-miestyje, kad suprastum, kaip jie gyvena. Šiame teatre viskas daroma savo rankomis: ruošiami vaidmenys, statomi spektakliai, montuojama scena, rašomi pranešimai spaudai, spausdinami plakatai, dëliojami grafikai, pasitinkami svečiai ir taip iki begalybės. Jei kuriame nors spektaklyje nepamatysi ant sce-nos visų trupės aktorių, gali būti tikras, jog jie vis viena yra įtraukti ir dirba užkulisiuose. Žinoma, to-kia bendruomeninio teatro forma pirmiausia yra V. Masalskio idėjų ir vadovavimo rezultatas.

Iš pradžių jis buvo vienintelis šio teatro režisierius ir ilgai laukė, prieš leisdamas savo aktoriams sce-noje kalbėti. Tuomet sekė dainų ir

komandinių trepsėjimų periodas, kol buvo ateita iki dramos spek-taklių. Čia kurį laiką buvo iškilusi dvejonė: ar leis Masalskis režisuoti kam nors kitam? Ar tai liks jo vieno „daržu“? Kita vertus, kol sprendėsi šis klausimas, įvyko puiki pažintis ir už-simezgė bendradarbiavimas su Min-daugu Nastaravičiumi, kurį šiandien dėl darbo su Klaipėdos jaunimo teatru vadiname dramaturgu.

Ir Masalskis leido. Šiuo metu Klaipėdos jaunimo teatro repertuaras pildosi darbais su skirtingais jau-nais režisieriais: Karolina Žernyte (itin sėkmingas bendradarbiavimas, spektaklis „Akmuo, vanduo, geluo-nis“), Olga Lapina ir Pauliumi Igna-tavičiumi. Pastarojo darbas pagal Vladimiro Sorokino „Ledą“ nese-niai buvo rodytas Lietuvos naciona-linio dramos teatro Mažonoje salėje. Ilgai netrypčiojant, – vasarą maty-tas spektaklio pristatymas žavėjo labiau nei galutinis rezultatas. Vis dėlto neskubėčiau greitai „nurašyti“ šio spektaklio.

Režisierius iš V. Sorokino kūri-nio atsirinko tai, kas jį domino, ir aiškiai apibrėžė keliamą klausimą: kodėl žmonės negyvena taip, kaip norėtų? Kodėl jie miršta anksčiau laiko, – iš tiesų ne gyvena, o tik egzistuoja? Esu įsitikinusi, kad šį se-zoną pasirodysiančiame Agniaus Jankevičiaus „Lede“ matysime kitą šio kūrinio pusę. Tačiau kol kas negaliu atsikratyti minties, kad P. Ignatavičiaus eskaluojama tema jau buvo įsirėžusi ausyse. Netru-kus suprantu, kad tai – jo bendra-kursio Artūro Areimos spektaklio „Po ledu“ nuopelnas.

Scena iš spektaklio „Ledas“

E. SABALIAUSKAITĖS NUOTR.

F. Richterio pjesę ir V. Sorokino romaną skiria vos dveji metai (ati-tinkamai 2004 ir 2002 m.), abiejų utopinėse situacijose skamba panašios temos ir tekstai. Tik vokiečių autoriaus kūrinyje ledas įkalina ir užmigdo žmogų, o rusiška mintis (matyt, labiau pratusi prie šalčio) ledą paverčia žadinimo įrankiu. Bet kuriuo atveju, praėjus daugiau nei dešimčiai metų nuo abiejų kūri-nių pasirodymo, teatro kūrėjų pa-sirinkimai priverčia šyptelėjus tarti: „Winter is coming“ (žiema artinasi).

Stebint „Po ledu“, ausį vis rėžė „fi-losofavimai“, labai suprantami, bet jau nuvalkioti, vis dar deklamuo-jami, bet nebeaktualūs. P. Ignata-vičiaus „Lede“ ryškesnė realistinė, buitiska pasakojimo dalis, leidžianti išvengti abstrakčių pamąstymų ir taip išlaikyti medžiagos aktualumą šiandienai. Kita vertus, taip dalis aktorių atsiduria jau pažįstamos situacijose, drąsiai ir charizmatiškai kurdami personažus, ne tokius tolimus M. Nastaravičiaus pjesėms. Su jais kontrastuoja viso spekta-klio metu scenoje esanti „Ledui“ suburta merginų *synthpop* grupė. Bet apie tai vėliau.

Pagrindiniai Astos Zacharovaitės ir Pauliaus Pinigio kuriami hero-jai, – ne itin šviesios visuomenės dalis. Juos, gyvenančius tarp nusi-kaltimų, sekso už pinigus, narko-tikų ir savotiškų pagarbos taisyklių, pagrobia ir išbudina „Ledo“ sekėjai. Šie tiki, jog pasaulyje yra rasė žmo-nių, kitokių nei likusieji. Tokių, ku-rie dar gali būti prižadinti tikrajam gyvenimui ledinio kūjo smūgiu ir po jo vėl išmokti kalbėtis „širdžių kalba“. Taigi jie grobia „išrinktuo-sius“ ir žadina juos, o šie, paleisti atgal į savo pasaulius, gali susivokti, ar tokie pokyčiai jiems artimi.

Visos istorijos ir jos herojų reak-cijų, pasirinkimų paradoksumas

atsiranda iš to, kad jų gyvenimą, pa-našų į „penktajame puslapyje“ apa-rašomus kriminalus, siūloma keisti kitu kraštutiniu – visiška šviesa. Panašu, jog nė vienas iš šių pasi-rinkimų nėra teisingas, nes tai, ko visi ieškotume, tikriausiai yra kaž-kur „per vidurį“. Šis viduriukas at-siranda veikėjams pradėjus atvirai kalbėtis, dalintis mintimis, emoci-jomis ir išgyvenimais, – žmogiškai bendrauti. Širdimi? Galbūt.

Visam veiksmui, besivystančiam tarp polietileninių plėvelių sienų, tualetų kabinų ir šaldytuvo (dai-lininkė – Neli Ivančik), akompo-nuoja jau minėta merginų grupė. Suprantu ir sutinku, kad jų atlie-kama *synthpop* stiliaus muzika idėjiškai siejasi su jautrumą pra-radusias personažais. Šis stilius visuomet buvo kaltinamas kaip bejausmis. Sintezatoriumi ir elek-tronika pakeisti gyvi instrumentai atspindi ir tekstuose bei muzikoje ryškiai juntamą apatijos, šaltumo aplinkai jausmą. Tai – lyg pasirinkimas egzistuoti „nuskausmintame“ pasaulyje, kuris yra per žiaurus ir per šaltas, kad galėtum leisti jam prie tavęs prisiliesti, priartėti.

Taip spektaklyje vystosi trys po-zicijos: nušvitusiųjų, nuodėmin-gųjų ir bejausmių. Tad ar negali būti taip, jog nuodėmingųjų gyve-nimas iš tiesų ir yra tas viduriukas, kuriame galima siekti savo tikslų, nepasirenkant nė vienos iš radika-lių pusių? Galbūt jų pasirinkimai ir yra teisingi? O gal toks dalykas iš esmės neegzistuoja ir pasaulyje yra tik nelemtai susiklosčiusios aplin-kybės arba jie paprasčiausiai nėra verti geresnio? Daug klausimų ir mažai atsakymų.

Čia koją P. Ignatavičiui pakišo ir lyg ant ledo slystelti privertė dar-bas su paties spektaklio dramatur-gija. Aiškiai išdėstęs klausimus dar

prieš pasirodant premjerai, režisie-rius leido sau paklusti atkurdamas personažų realybę. Nors, praėjus spektakliui, vykusias scenas būtų galima lengvai suskaičiuoti ant pirštų ir greitai išdalinti į svarbias ir šalutines, veiksmui vykstant vis-kas atrodo gerokai klampiau.

Kiekvienas dialogas čia pasie-kia aukščiausiai įtampos tašką, kiekvienai scenai skiriama tiek pat veiksminio laiko. Tokiu būdu ne tik neįtikėtinai prailgsta dvi valan-dos žiūrovų salėje, bet, svarbiausia, nukenčia pagrindinės, veiksmą ku-riančios, plėtojančios ir kūrėjų idėją perteikti turinčios scenos.

Taip pat neaišku, kokią vietą spektaklyje užima muzikinė dalis ir ryškiai pasipuošusios atlikėjos. Nors daug kas gali būti sugalvota ir pritempta, vos kelios užuominos leidžia įsivaizduoti, kad galbūt tai jos pasakoja šią istoriją savo dai-nomis, o vaizdai ir situacijos yra lyg muzikinis klipas. Vienu ar kitu atveju tai – dar vienas dramatur-gine prasme iki galo neišspręstas dalykas.

Teatleidžia man aktoriai, kurių darbo čia aptarti nesiryžau, ir tie, kuriems būtų įdomu kalbėti apie Sorokino romano (ne)interpreta-vimą. Prieš kalbant šiomis temo-mis reiktų palaukti, kol spektaklis subręs. Turiu omenyje, kad LNDT matytas „Ledas“ dar gali tobulėti. Dramaturginės spragos gali būti tai-somos. Juk Klaipėdos jaunimo tea-tras yra jaunas ne dėl savo amžiaus, o dėl to, kad siekia nuolat judėti į priekį. Stebint jų darbą P. Ignatavi-čiaus spektaklyje atrodė, kad šiems kūrėjams bendradarbiavimas ne-buvo našta, net atvirkščiai, tad gal-būt vertėtų tai išnaudoti?

ATKELTA IŠ 4 PSL.

šių recenzijų pridėjus Dovilės Raus-tytės išsamų mūsų ekranuose daž-nai pasirodančios aktorės Ariane Labeled (jos nuotrauka papuošė ir žurnalo viršelį) portretą, gali susi-daryti įspūdis, kad repertuaras visai pakenčiamas.

Tačiau netiesiogiai su tokiu teiginiu polemizuoja Ramūnas Pronckus, kuris aptaria namuose žiūrimum filmus. Jų pavadinimai iškalbingi: „Mes dainuosim“ (rež. Robert Mullan), „Susikaupk“ (rež. Glen Ficarra, John Requa), „Vaiz-duotės žaidimas“ (rež. Mortem Tyl-dum), „Eskobaras – kruvinas rojus“ (rež. Andrea di Stefano).

Lietuviškoji filmoteka šįkart pri-stato dvi nuomones apie Šarūno Barto filmą „Ramybė mūsų na-muose“. Skirtingi Ramūno Pronc-kaus ir Ievos Toleikytės požiūriai, tikiuosi, padės susiorientuoti po-puliariosios spaudos ir lietuvių fi-losofų dėmesio sulaukusio filmo

vaizduose bei mintyse. Gediminas Kukta aptaria Algimanto Puipos „Edeno sodą“, Jorė Jonavičiūtė – Jus-tino Kriščiūno filmą „Dėdė, Rokas ir Nida“. Šiuose tekstuose nerasis-te skambių frazių apie lietuvių kino renesansą, tačiau entuziazmu spin-duliuoja užsienio kritikų atsiliepi-mai apie Alantės Kavaitės „Sangai-lės vasarą“. Pagalvojau, kad filmas puikiai atliko reklaminę misiją – Lietuva jame tokia saulėta ir graži. Apie savo kūrinį misiją Dovilei Grigaliūnaitei papasakojo Deiman-tas Narkevičius. Visada įtariau, kad daugumos mūsų vaizdo menininkų filmai gali būti suprasti tik išklaui-sius autorių paaiškinimus, ką jie no-rėjo pasakyti vaizdais, ir pokalbis tai patvirtino.

Žinoma, kinematografininkams visada verta pasikalbėti. Tai patvir-tina ir Godos Jurevičiūtės prisimi-nimai apie tradicinę „Meno avilio“ vasaros kino stovyklą. Šįkart jos dalyviai gilinosi į kiną ir politiką.

Jūsų –
JONAS ŪBIS

Praeities patirtys ir ateities vizijos

Keletas pasvarstymų apie knygos meno parodą

Jolita Liškevičienė

Vien tik ištarus dviejų žodžių kombinaciją „knygų menas“, daugeliui mintyse sukirba svajonių knyga – tarsi kažkokia neapčiuopiama įsivaizduojamybė. Kyla klausimas, kas ta įsivaizduojamybė ir ką žmonės sieja su šiuo žodžių junginiu? Tą žodžių magiją puikiai iliustruoja Nacionalinėje dailės galerijoje surengta konferencija „6pt“, skirta tai pačiai temai – knygų grafikai. Paskelbus dalyvių registraciją, ją teko uždaryti lygiai po 2 val., nes salė, kurioje telpa iki 200 klausytojų, jau buvo pilna norinčiųjų.

Pasvarstyti šia tema man suteikė progą paroda, veikusi „Arkos“ dailės galerijoje, pavadinimu „Knygos meno paroda: nuo iliustracijos iki knygos“ (2015 09 15–10 03, Alytaus kraštotyros muziejuje 2015 11 10–12 05). Jos rengėjos – Lietuvos dailininkų sąjungos grafikos skyriaus dailininkės Ieva Babilaitė ir Nijolė Šaltenytė. Ši knygos meno paroda konkursinė, jos ekspozicijai buvo atrinkti knygos dailininkai, pristatantys naujausius per pastaruosius trejus metus sukurtus kūrinius. Iliustracijas vertino profesionalių dailininkų ir dailėtyrininkų komisija, šiemet paskyrusi 3 pinigines premijas, vardinę dailininko Algirdo Steponavičiaus premiją ir du diplomus. Vertinant iliustracijas, buvo atsižvelgta į menininko išmonę, meninę iliustracijų kokybę, originalų žvilgsnį, atidų teksto perskaitymą, autentišką stilų, profesionalų atlikimą.

I premija paskirta dailininkui Rimantui Roliai už iliustracijas autorinei paveikslėlių knygai „5 dienos nuotykių“ (2013). Iliustracijos išsiskiria itin inovatyvia dailės forma, už kurios pirmiausia slypi moderniai perteikta tradicija. Daugiaukščiai namai (dar mums svetima didmiesčių kultūra) iliustracijose išdygsta iš lietuvių liaudies nacionalinių raštų ornamentikos ir spalvų, o iki schematiško ženklų stilizuoti personažai pateikiami žiūrovui kaip visiškai nauja, drąši ir skambi meninė dermė. Dailininkas savo prigimtimi yra ne siužetinis iliustruotojas, rodos, jį varžo konkretus pasakojimas, jis kuria išpūdingus paveikslėlius, kurie patys yra kaip tekstai. Šios iliustracijos 2014 m. buvo rodytos tarptautinėje Bolonijos vaikų knygų parodoje ir įvertintos specialiu pažymėjimu.

II premija atiteko Birutei Zokaitytei už iliustracijas Justino Žilinsko nuotykių apysakai „Mano Vilnius mano“ („Aukso žuvys“, 2015). Ši knyga skirta paaugliams ir jauniui, joje, be dailininkės iliustracijų, yra Povilo Jankūno komiksas, knygą sustyguoja puikus dailininkės Agnės Dautartaitės-Krutulės knygos dizainas. Iliustracijos buvo kurtos remiantis įvairia istorine

Birutė Zokaitytė, iliustracija Justino Žilinsko knygai „Mano Vilnius mano“. 2015 m.

Vilniaus miesto medžiaga, tad jos žiūrovui leidžia pažinti miesto paminklus ir patirti kelionę laiku. Dailininkės iliustracijos – kaip neišsiųsti laišakai savo mylimam gimtajam miestui.

Nauja menine ir estetinė kokybė suskambo ir dailininkės Linos Itagaki iliustracijos savos kūrybos grafinei novelei „Rytojaus paveikslėlių knyga“ (2013), už kurią jai paskirta III parodos premija. Šios knygos iliustracijos įvertintos ir specialiu prizu tarptautiniame iliustracijų festivalyje Ukrainoje (COW 2015).

Vaikų knygų dailininko Algirdo Steponavičiaus premiją šiemet laimėjo grafikė Irena Teresė Dauksaitė-Guobienė už pasakų iliustracijas. Diplomu apdovanota Jūratė Račinskaitė už mišrios technikos

iliustracijas pačios dailininkės autorinei knygai „Taškuva raganytėms“ („Versus aureus“, 2013). Šioje žaidybinėje atraktyvios struktūros knygutėje iliustracijos jungiamos su žaidimo elementais, ją vartant dėliojasi naujų vaizdų pasakojimai. Iliustracijos įvertintos už knygos veikėjo originalumą. Kitas diplomas „už kantrią meistrystę“ atiteko dailininkei Linai Dūdaitei už iliustracijas latvių rašytojo Jūrio Zvirgzdinio apysakai „Liūto riaumojimas“ („Lauvas Rūciens“, Ryga: Petergailis, 2015). Šiose iliustracijose puikiai dera dailininkės meistriškumas ir kruopštumas, piešiniai pasižymi ypatinga nuotaika, išsiskiria veikėjų charakteriais, kompozicijų darna, smulkių detalių reikšmingumu, bendru stiliumi.

Rimantas Rolia, „5 dienos nuotykių“. 2013 m.

įtraukta į Tarptautinės vaikų ir jaunimo literatūros asociacijos (IBBY – International Board on Books for Young People) garbės sąrašą.

Kita parodos dalis skirta dailininkui klasikui, daug prisidėjusiam prie knygos meno plėtojimo. Šiemet išsamiau pristatomas Rimvydo Kepežinsko indėlis į vaikų knygos meną. Dailininko braižas gerai pažįstamas ne vien Lietuvos meno gerbėjams, daugiausia jis žinomas kaip knygų iliustratorius ir kaligrafas. Jo kaligrafiniai plakatai „Life“ festivaliui (1995) ir Birštono džiaz festivaliui (1996) tapo kultiniais Lietuvos plakato meno pavyzdžiais. Paskutiniaisiais kūrybos metais jis tarsi sugrįžo prie savo puikiai įvaldytos akvarelinio piešinio technikos, ja kurdamas vaikų knygų iliustracijas. Šmaikštumas tarsi naujai suskamba paskutinių metų vaikų knygų iliustracijose – Vytauto V. Landsbergio knygoje „Erelių sakmė“ („Dominicus Lituanus“, 2012) ir nuotaikingoje Audros Baranuskaitės istorijoje „Pelikanas Antanas ir taksas Pranas“ („Apostrofa“, 2014). Dailininkas daugiausia kuria akvarelės technika, jam puikiai pavyksta suderinti spalvos skaidrumą ir lengvą, tiksliai grakštų kaligrafinį potėpį.

Taigi, ši paroda savo apimtimi buvo gana didelė, įdomi keliais aspektais ir iškėlė keletą klausimų rimtesniems pasvarstymams. Trumpai priminsiu pačios parodos ištakas. Šiemet ji vadinama trečiaja, tačiau jos ištakos daug senesnės, nes dešimtmetį trukusi pauzė nutraukė ilgametę Dailininkų sąjungos rengtų Baltijos knygos meno trienalų tradiciją. Trienalės apžvelgdavo visų trijų Baltijos šalių dailininkų, kuriančių knygos srityje, veiklą. Po Nepriklausomybės atkūrimo kiekviena Baltijos valstybė ėmė rengti savas knygos meno parodas. Pavyzdžiui, Talino grafikos trienalė, tęsdama dar sovietmečiu susiformavusios parodos tradicijas, šiemet skaičiuoja jau 16-ąjį renginį, tačiau šalia įsteigė dar vieną parodą – Talino iliustracijų trienalę „Paveikslėlių galia“ („Power of Pictures“), 2016-aisiais bus surengta jau 5-oji. Šią parodą organizuoja estų Nacionalinė biblioteka, Grafinio dizaino asociacija, Vaikų literatūros centras ir IBBY Estijos sekcija. Taigi, atrodo, estai sąmoningai atskyrė grafiką, kaip savarankišką meno sritį, nuo vaikų knygų iliustracijų, pastarąjį renginį kilstelėjo į nacionalinės reikšmės lygmenį ir siekia jį padaryti stiprų visame Baltijos šalių regione. Latviai taip pat neseniai sumanė Rygoje rengti savo Paveikslėlių knygos kvadrienalę („Picture

NUKELTA Į 7 PSL.

Kita šviesa

Dmitrijaus Matvejevo paroda Vilniaus fotografijos galerijoje

Tomas Ivanauskas

Vilniaus fotografijos galerijoje atidaryta Dmitrijaus Matvejevo fotografijų paroda „Tyli šviesa“. Joje menininkas rodo Šalčininkų rajone gyvenančios stačiatikių bendruomenės narius, jų kasdienybę, aplinką. Pats autorius parodos aprašyme nedaugžodžiauja, o tik pamini, kad nuotraukose bandė perteikti vietovės ir žmonių skleidžiamą ypatingą harmoniją ir ramybę, „tylią šviesą“. Tačiau tai dar ne viskas. Paroda sudaryta iš dviejų dalių – antrojoje autorius atlieka archeologo vaidmenį ir bendruomenės archyvuose „iškasa“ prieš 60–70 metų darytus neigatyvus, kuriuose taip pat pavaizduoti šio kaimo žmonės ir jų gyvenimas. Prie jų dar grįžiu.

Dmitrijus Matvejevas, „Alėja“. 2001 m.

menininkus ir keldami pačių parodų prestižą.

Lietuvoje 2009-aisiais irgi imta gaivinti šią reikšmingą knygos meno trienalę. Tada buvo surengta pirmoji paroda pavadinimu „Knygos meno paroda: nuo piešinio iki knygos“ (rengėjai Dailininkų sąjungos Vilniaus grafikos sekcijos dailininkai Romas Orantas ir Nijolė Šaltenytė). Parodos geografiniai užmojai tapo daug siauresni, joje buvo pristatyti tik Lietuvos kūrėjai, tad, matyt, todėl ir buvo nuspręsta skaičiuoti iš naujo. Tačiau, mano manymu, vienas dalykas, su kuriuo nesusitvarkė ši paroda – tai adresatas. Vien pavadinimas „Knygos meno paroda“ yra kiek neatitinkantis šių dienų knygos meno suvokimo. Jis tarsi tęsia sovietmečio sampratą ir klaidina šiandieninį žiūrovą. Didėjant knygos spaudos galimybėms, į knygos meną šiandien žiūrima kaip į šrifto, knygos maketo, įrišimo visumą, ir tik tada – kaip į iliustracijas.

Iš esmės šioje parodoje dominuoja paveikslėlių knygos iliustracijos, tik viena kita ne vaikų knygos iliustracija atrodo tarsi pasiklydusi, ne vietoje atsiradusi.

Antras dalykas – parodos organizatorius. Suvokiant iliustracijos reikšmę, reiktų vienytis su kitomis institucijomis, nes informacija apie parodą ir kvietimas joje dalyvauti vien Dailininkų sąjungos puslapyje yra tikrai per siauras – šioje srityje kuriančių žmonių ratas daug platesnis. Keliant pačios parodos prestižą, reikia nuolat internete pateikti bent dalį informacijos apie parodą, jos ištakas, laimėtojus, jų kūrinius, būsimas parodas, ten dėti kvietimus į ją ir pan. Tada paroda taptų svaresnė ir organizatorių tikslai – suartinti dailininką ir knygų leidėją, supažindinti su šioje srityje kuriančiais dailininkais, sudaryti galimybę leidėjams apžvelgti visą trejų metų knygų iliustracijų „derlių“ – būtų pasiekti

iš nuotraukų datų, Matvejevas tai daro jau keliolika metų.

Peržvelgus nuotraukas, iškart peršasi jų įspūdį apibūdinanti sąvoka: klasika. Tą jausmą ypač nori pabrėžti ir pats autorius, parodos anotacijoje paskutiniu sakiniu informuodamas, jog nuotraukos darytos juostiniais aparatais ir yra nespalvotos. Klasikinė tonacija ryški kiekviename vaizde – puikūs simboliniai portretai: Nikolajus Ivanovičius su knyga ir obuolį lupantis Tėvas Leonidas (šią nuotrauką melai pasikabinčiau namuose ant sienos). Jų herojai tiesiog spinduliuoja ramybę ir išmintimi. Psichologinis portretas – Matvejevo stiprybė, šį žanrą jis ištobulino dirbdamas teatre, fotografuodamas amžinai į save panirusius aktorius ir režisierius.

Klasikiniai ir jo peizažai su švytinčiame rūke skendinčiais pastatais ar

Dmitrijus Matvejevas, „Alėja žiemą“. 2000 m.

į saulę skrendančiu gandru. Nuotraukos šiek tiek dvelkia nostalgija, sentimentalumu, bet tai tik paryškina autoriaus pagarbą savo herojams bei vietai.

Antras stiprus, taip pat iš teatro fotografijos atėjęs Matvejevo bruožas – tai grupinės scenos fotografija, o dažnai ir jos režisūra. Jose vyrauja rimtis ir susikaupimas, tačiau visas nuotraukas vienija sunkiai nusakomas jausmas ir gera emocija. Ypač jei jas palyginsime (o nepalyginti neįmanoma) su kitomis, darytomis prieš 60–70 metų. Taigi, grįžkime trumpam prie jų. Tos fotografijos šiek tiek baugina. Kokie žmonių veidai! Juose atsispindi išgąstis, nežinia, rūpestis. Šie veidai man primena legendinį rusų filmą „Baubas“. Sunku pasakyti, ar tokį įspūdį lemia sudėtingas laikas (nuotraukos darytos 1930–1950 m.), ar tuomet žmonės į fotoaparatą žiūrėjo pagarbiai, baimingai ir nusižeminę? Esu tikras, kad šie kadrai nustebino bei sužavėjo ir patį Matvejevą, tikriausiai jų įkvėptas jis ir nusprendė panašiai dokumentuoti šių dienų žmones. Sugretindamas savo ir archyvinius

kadrus, Matvejevas tarsi antropologas, tyrinėjantis ir dokumentuojantis mažą bendruomenę, mums parodo, kaip per tokį trumpą laikotarpį pasikeitė žmogaus veidas. Tačiau, nepaisant laiko distancijos, tylioji šviesa veiduose išliko.

Geri kūriniai yra tie, į kuriuos žiūrint iškyla įvairios asociacijos, *dėjà vu*, reminiscencijos ar galvoje iš niekur nieko pasigirsta muzikos garsai. Stiprų muzikinį toną turi ir ši paroda. Pirmiausia dėl paties pavadinimo. Kaip mus dar kartą informuoja parodos autorius, „Tyli šviesa“ – tai senovinė krikščionių giesmė, dalis stačiatikių vakarinių pamaldų, taip pat įtraukta į kai kurias dabartines anglikonų ir liuteronų liturgijas (tikrai graži giesmė, paklausykite). Žiūrint parodą man visą laiką skambėjo kitos, šį kartą kalėdinės giesmės žodžiai: „Tyli naktis, šventa naktis...“ Pabaigoje taip ir norisi palinkėti tylios šviesos jūsų veidams.

Paroda veikia iki spalio 30 d.

Vilniaus fotografijos galerija (Stiklių g. 4)

Dirba antradieniais–penktadieniais 12–18 val., šeštadieniais nuo 12–16 val.

ATKELTA IŠ 6 PSL.

Book Quadriennial“). Tai konkursinė paroda, kurią irgi siekiama padaryti reikšmingą visam regionui. Jos organizatoriai – Nacionalinė Latvijos biblioteka – jungia jėgas su IBBY sekcija, renka tarptautinę komisiją, kviečia dalyvauti kaimynus, yra įsteigę gana solidų laimėtojo piniginį prizą, o parodą bibliotekoje atidaro per Tarptautinę vaikų knygos dieną – balandžio 2-ąją. Taigi, ir estai, ir latviai, nepasibodėję sovietinių šaknų, tęsia senąsias grafikos parodas, bet kartu, atsiliepdami į naujus poreikius (dėl stipriai išaugusios knygų leidybos), sugeba sukurti ir naujus konkursus paveikslėlių knygoms, siekia parodas pakelti į tarptautinį lygį, taip reklamuodami savo

davė 2012-aisiais surengiant antrąją Knygos meno parodą (rengėjos Ieva Babilaitė, Nijolė Šaltenytė).

Taigi šiemet surengta paroda yra trečioji. Tačiau akivaizdu, kad jai pirmiausia trūksta sklaidos ir nuolat prieinamos informacijos. Išleistas parodos katalogas tikrai to nekompensuoja. Konkursinė dalis, kaip kviestinė, turi tam tikrą specifiką, joje rodomi labai skirtingo lygio meniniai kūriniai, tad parodos kokybę galėtų pagerinti jos tarptautiškumas (kvietimas dalyvauti užsienio menininkams ar formuoti tarptautinę žiūrą). Tokia paroda taptų labiau geidžiama. O dabar, manau, knygos meno paroda dar laukia savo laiko. Jai pavyzdžiu gali tapti bet kuri kaimyninė šalis, jau gerokai persiorientavusi į naują knygos meno rinką ir suvokianti iliustracijas kaip svarbią nacionalinės kultūros ir dizaino sritį.

Atmintis meluoja

Pokalbis su filmo „Mūšiai“ režisiere Isabelle Tollenare

Esame įpratę žiūrėti filmus apie karą, vaizduojamą iš kariaujančių vyrų perspektyvos. Lietuviškų šaknų turinti belgų režisierė Isabelle Tollenare siūlo pažvelgti į karą kitaip. Festivalyje „Nepatogus kinas“ rodomo filmo „Mūšiai“ režisierę domina, kaip neseniai vykę kariniai konfliktai veikia žmones ir tampa jų kasdienybės dalimi. Filmą sudaro keturi skyriai: „Bomba“, „Kareivis“, „Bunkeris“ ir „Tankas“. Jie filmuoti keturiose šalyse. Belgijos armijos darbuotojai nukenksmina ūkininko rastą Antrojo pasaulinio karo laikų nesprogusią bombą. Latvijoje turistai susimoka už atrakciją praleisti naktį atkurtoje karinių mokymų stovykloje. Albanijoje šeima gyvulių tvartą įsirengė buvusiame kariniame bunkeryje. Rusijoje siuvėjos fabrike siuva pripučiamas karines mašinas ir lėktuvus.

Papasakokite, kaip susidomėjote šia tema ir kas įkvėpė sukurti „Mūšius“?

Po ką tik pasibaigusios „Jazminų revoliucijos“ Tunise 2011-aisiais perskaičiau straipsnį apie ištuštėjusius viešbučius ir merdėjantį šalies turizmą. Tunisas stengėsi atgaivinti turizmą ir įrodyti, kad rojaus kampelio iliuzija nepakito. Pagalvojau, kad būtų įdomu sukurti filmą apie turizmą, bet kalbantį apie šalyje

įvykusią revoliuciją. Mintis kilo spontaniškai, o po kelių dienų jau buvau Tunise ir filmavau turistus, apžiūrinėjančius Kartaginos miesto griuvėsius. Dar po kelių dienų važiavau filmuoti vietų, kur vyko revoliucija, ir pastebėjau, kad jos taip pat gausiai lankomos. Iš šios medžiagos sukūriau filmą „Viva Paradis“. Bet matyti vaizdai paskatino mąstyti, kas vyksta su nesenų karinių konfliktų pėdsakais, ar juos lanko turistai, ar jie yra pamirštami.

Kaip vyko pasirengimas, kaip radote vietas ir siužetus?

Labiausiai įkvėpė Paulio Virilio knyga „Bunkerių archeologija“, joje radau filmo pradžioje pasirodančią Martino Heideggerio citatą, kuri lyg filmo raktas. Daug skaičiau, pavyzdžiui, apie „juodąjį turizmą“ (*dark tourism*), kai žmonės sąmoningai keliauja į vietas, susijusias su žiaurumo ir žvėriškumo apraiškomis, kur vyko genocidai, žmogžudystės. Buvo svarbu rasti, kaip skirtingų konfliktų pėdsakai „gyvena“ dabar. Lieka bombos, bunkeriai, tankai – fiziniai dalykai, bet svarbu ir tai, kaip mes prisimeiname, pristatome, vaizduojame ir interpretuojame istoriją. Visi šie aspektai buvo svarbūs. Kai juos sau išsigrýninau, suradau ir vietas, ir siužetus.

Jūsų filmas susijęs su atminties koncepcija. Ką filme reiškia kolektyvinė ir asmeninė atmintis?

Filmu bandau parodyti, kokią įtaką karas ir kariniai konfliktai daro istorijai, žmonėms, šaliai ir daiktams. Karas niekad nesibaigia ir visada mus supa skirtingais pavidalais. Atmintis – vienas pagrindinių filmo aspektų, „Mūšiuose“ atsiskleidžia skirtingos jos išraiškos. Kai rodomas bombos nukenksminimas, atmintis naikinama ir lyg paslepiaama nuo pašalinių akių. Latvijoje turistams pritaikytuose kariniuose mokymuose atmintis skatinama ir provokuojama, tikint, kad inscenizuota patirtis suteiks daugiau žinių apie praeities įvykius. Albanijoje karo bunkerį paverčiant tvartu bandoma pakeisti karinio objekto prasmę. Tik ar tikrai pasikeičia bunkerio prasmė pritaikius jį kasdieniame gyvenime? Filme to nesužinosite, bet vyras, kuriam priklauso tvartas, man pasakojo, kad buvo įkalintas ir jam teko dirbti bunkeriuose. Paklaustas, ar nėra skaudu vėl dirbti bunkeryje, jis atsakė, kad jam tai – tik tvartas ir nieko daugiau. Paskutiniame filmo skyriuje, kur rodomas Pergalės dienos šventimas Rusijoje, žmonės prisimena kare nukentėjusius savo artimuosius, pagerbia karo veteranus

„Mūšiai“

ir tai daro labai nuoširdžiai. Tačiau tokia asmeninės atminties išraiška šioje šventėje nėra svarbiausia. Ji tampa kolektyvine atmintimi, kuri skatinama siekiant pateisinti šalies politiką ir karinius veiksmus. Kažkas man sakė, kad kiekviena filmo dalis yra lyg trauminės patirties gydymo procesas. Tai vienas iš būdų žiūrėti į filmą.

Daugelyje scenų girdime garsus, prieštaraujančius vaizdams.

Garsas daro tą patį, ką ir vaizdas, – klaidina ir iškelia praeitį. Ekrane matai vieną vaizdą, o girdi garsą iš praeities. Garsas man buvo labai svarbus. Filme yra akimirkų, kai patenkama į abstrakčią vietą, bet garsas yra labai konkretus. Jis parodo, kaip arti ir kartu toli yra realybė. Dirbdami su filmo garsu norėjome sukurti belaikės erdvės, kurioje vis primenama praeitis, išpūdį.

Filme kalbama ne tik apie dabartį, bet ir apie grėsmingą ateitį.

Norėjau kalbėti apie dabartį ir apie tai, kaip tvarkomės su praeitimi. Tai daug pasako apie mus. Sutinku, kad žiūrint filmą juntama

ateitis. Manau, kad šias prasmes filmas įgijo jau po to, kai buvo sukurtas. Kai baigėme filmą, prasi-dėjo revoliucija Ukrainoje, buvo aneksuotas Krymas, ir filmo vaizdai įgijo kitą prasmę. Neatsitiktinai rodome Rusiją – šis filmo skyrius apibrėžia man itin svarbią nesibai-giančio karo idėją.

Ar planuojate toliau plėtoti šią temą kituose projektuose?

Labai noriu ją tęsti. Liko nemažai epizodų, kurių nepanaudojau filme, bet norėčiau juos būtinai parodyti. Dabar kartu su kitais menininkais kuriame filmą apie miestą Kalifornijos valstijoje, už dviejų valandų kelio nuo Los Andželo. Jį dykumoje pastatė sociologas Natas Mendelsohnas tikėdamasis, kad miestas taps svarbiausiu valstijoje, tačiau planas žlugo ir dabar ten gyvena tik 10 tūkstančių žmonių, nors pagal plotą jis vienas didžiausių Kalifornijoje. Kuriame filmą apie miesto ir žmogaus ryšį. Ar miestų ateitį nulemia jų praeitis? Šis projektas – tam tikras mane dominančios temos tęsinys.

KALBĖJOSI DOVILĖ GRIGALIŪNAITĖ

Anonsai

Italų kino klasikos savaitė

Spalio 23–29 d. kino teatre „Forum Cinemas Vingis“ (Vilnius) ir M. Žilinsko dailės galerijoje (Kaunas) įvyks 21 italų kino klasikos seansas. Visi filmai įtraukti į UNESCO kino paveldo fondą „Pasaulio atmintis“. Savaitė šį rudenį gimė iš sėkmingo „Kino pavasario“ ir Italų kultūros instituto Vilniuje bendradarbiavimo.

Savaitę atidarys Vittorio De Sicos filmas **„Dviračių vagys“** („Ladri di Biciclette“, 1948). 1995-aisiais jis buvo išrinktas visų laikų geriausiu italų filmu, nors vos pasirodęs sulaukė daug kritikos. Tai vienas geriausių italų neorealizmo kūrinių, kuriame gausu būdingų šiai krypčiai bruožų: veiksmas susietas su pokario Italijos aktualijomis ir perkelia į miesto gatves, vaidina neprofesionalūs aktoriai, kalbama apie paprastų žmonių solidarumą. Kartu tai jaudinantis filmas apie tėvo ir sūnaus ryšį. Filmo herojus bedarbis pagaliau randa skelbimų klijuotojo darbą, bet norėdamas įsigyti dviratį turi užstatyti paskutinį vertingą šeimos daiktą – patalynę. Tačiau pačią pirmą dieną dviratis pavagiamas. Vyriškis su sūneliu milžiniškoje Romoje ieško dviračio... („Forum Cinemas Vingis“ – 23 d. 18 val.; 27 d.

21 val., M. Žilinsko dailės galerijoje – 24 d. 18 val.)

Italų kino klasikos savaitę pristatys ir du italų neorealizmo klasiko Roberto Rossellini filmus. Pirmuoju neorealistiniu filmu tapęs **„Roma – atviras miestas“** („Roma citta aperta“, 1945) nukels į 1944-ųjų Romą, kuri paskelbta „atviru miestu“. Naciai joje gali šeimininkauti niekieno nevaržomi. Rossellini rodo miesto gyventojų pasipriešinimą. Jo filme miestiečiai ir jų vaikai tampa istorinių įvykių dalyviais. Siužetas minimalus – gestapininkai ieško nacionalinio Pasipriešinimo judėjimo lyderio inžinieriaus Manfredo, tačiau režisieriui svarbiausia buvo įvykių dokumentiškumo pojūtis. 1946 m. filmas buvo apdovanotas Kanų festivalio Didžiuoju prizu, 1947 m. nominuotas „Oskaru“, jo poveikį tolesnei kino raidai pervertinti sunku. („Forum Cinemas Vingis“ – 24 d. 16 val.; 28 d. 21 val., M. Žilinsko dailės galerijoje – 23 d. 18 val.)

R. Rossellini **„Paisa“** (1946) pratęsė „Romos – atviro miesto“ sėkmę. Tai šešių novelių filmas, pasakojantis apie skirtingų Italijos regionų išvadavimą ir įvairius žmones, dalyvavusius Pasipriešinimo judėjime, apie paprastus italus, kurie net sunkiausiomis sąlygomis bando išsaugoti žmogiškumą ir orumą, ir apie amerikiečių karius, kurie atsiduria

nelabai jiems suprantamoje kultūroje. Filmo pavadinimas kilo iš žodžio, kuriuo amerikiečių sąjungininkai kreipdavosi į italus. („Forum Cinemas Vingis“ – 25 d. 19 val.; 29 d. 20.30, M. Žilinsko dailės galerijoje – 26 d. 18 val.)

„Vienatvės dainiumi“ vadinamo Michelangelo Antonioni **„Nuotykis“** („L'avventura“, 1960) iš pradžių liko nesuprastas net visko mačiusios Kanų publikos. Tačiau netrukus garsiąją Antonioni tetralogiją apie žmonių susvetimėjimą pradėjęs filmas tapo vienu svarbiausių kino modernizmo kūrinių ir ženkliai paveikė ne tik Europos kino raidą – sakoma, kad šiuo filmu Antonioni „išrado“ naują kino gramatiką. „Nuotykió“ siužetas paprastas: turtingų romiečių grupelė jachta išplaukia į jūrą papramogauti. Pasiekę negyvenamą Sicilijos salą, jie nusprendžia ją apžiūrėti, bet netrukus pasigenda kartu keliavusios Anos. Jos draugė Klaudija baiminasi, kad merginai kas nors atsitiko. Kartu su Anos sužadėtiniu Sandru jie pradeda paieškas... Filme „Nuotykis“, kuriame pagrindinius vaidmenis sukūrė Monica Vitti ir Gabriele Ferzetti, Antonioni pradėjo analizuoti šiuolaikinio nuobodulio, emocinio nuovargio ir dvasinės izoliacijos temas. („Forum Cinemas Vingis“ – 25 d. 16 val.; 28 d. 18 val., M. Žilinsko dailės galerijoje – 27 d. 18 val.)

Federico Fellini šedevras **„8 ½“** (1963) buvo apdovanotas „Oskaru“ ir pelnė daug kitų apdovanojimų, jis iki šiol mėgdžiojamas ir perfrazuojams (užtenka prisiminti Paolo Sorrentino „Didį grožį“), Milanas Kundera vadina jį pirmuoju postmodernistiniu filmu. Tai vienas labiausiai autobiografinių Fellini kūrinių. Filmo herojus kino režisierius Gvidas (Marcello Mastroianni) išgyvena kūrybos krizę, todėl analizuoja savo gyvenimą, vaikystę, moteris, nors prodiuseriai skubina kuo greičiau pradėti filmuoti.

Fellini supynė filme herojaus prisiminimus, sapnus, menininko kūrybos procesą, kartu meistriškai nutrindamas realybės ir fantazijos ribas ir taip bene pirmąkart kino istorijoje atskleidamas savo herojaus sąmonės srauto vaizdus. („Forum Cinemas Vingis“ – 24 d. 18.30; 27 d. 18 val., M. Žilinsko dailės galerijoje – 29 d. 18 val.)

1978 m. Kanų „Auksine palmės šakele“ apdovanota Ermanno Olmi drama **„Medis klumpėms“** („L'albero degli zoccoli“, 1978) nukels į mažą XX a. pradžios Bergamo kaimelį. Čia gyvena daug sunkiai besiverčiančių šeimų. Viena jų augina protinę vaiką, kurį kunigas patarė leisti į mokslus. Berniukui kasdien reikia labai anksti keltis, kad laiku pasiektų mokyklą, esančią už kelių kilometrų. Vieną dieną suplyšta

jo batai... Asketiškomis priemonėmis sukurtas filmas imponuoja savo paprastumu, jis artimas neorealizmo poetikai, bet kartu kupinas ypatingo laiko pojūčio ir poezijos. („Forum Cinemas Vingis“ – 23 d. 21 val.; 26 d. 18 val., M. Žilinsko dailės galerijoje – 25 d. 18 val.)

Gianni Amelio sukurti **„Vaikų vagį“** („Il ladro di bambini“, 1992) įkvėpė laikraštyje perskaityta istorija. Veiksmas prasideda Milane. Čia suimama dviejų vaikų – 11-metės Rozetos ir 12-mečio Lučiano – motina, nes buvo privertusi dukterį pardavinėti savo kūną.

Jaunam karabinieriui Antonijui pavedama vaikus nuvežti į vaikų namus. Iš pradžių jie visi trys keliauja į Romą, tačiau jų ten nepriima, tada Antonijus nusprendžia Rozetą ir Lučianą vežti į Siciliją – jų gimtinę.

Iš pradžių įtempti tarpusavio santykiai vis švelnėja ir visi trys susidraugauja, tačiau jų draugystės laukia dideli išbandymai. („Forum Cinemas Vingis“ – 26 d. 21.30; 29 d. 18 val., M. Žilinsko dailės galerijoje – 28 d. 18 val.)

Bilietai Vilniuje ir Kaune – po 3 eurus.

„KINO PAVASARIO“ INF.

Išgyvens ir prisimenantys

Krėsle prie televizoriaus

Mano namai primena tuos, kuriuose gyvena Jimo Jarmuscho filmo „**Išgyvena tik mylintys**“ (LRT Kultūra, 28 d. 22.30) vampyrai: Eva (Tilda Swinton) – Tanžere ir Adamas (Tom Hiddleston) – griuvėsiais virstančiame Detroite. Juose daug knygų, iškarpų, visokių senų daiktų, vinilinių plokštelių. Nors maniešiams stinga gitarų ir mėgstamų rašytojų nuotraukų ant sienų, juntamas bibliotekos dulkių kvapas, ypač kai saulė spigina į lentynas, sugrąžina belaikės erdvės jausmą. Todėl ir aš kartais pasijuntu lyg vampyras, išgyvenantis nostalgiją niekad nematytam Tanžerui, kuriame vis dar gali sutikti Christopherį Marlow (John Hurt), taip ir neatleidusį Shakespeare’ui jo šlovės. Tanžeras iškart sukelia daugybę asociacijų, bet pirmiausia, žinoma, su keista rašytojų pora – Jane ir Paulu Bowlesais, su juos Tanžere lankiusiais Tennessee Williamsu, Williamu S. Burroughsu, Trumanu Capote, Susan Sontag. Panašiai ir Jarmuschas žingsnis po žingsnio iš įvairiausių asociacijų, užuominų, svetimų prisiminimų kuria savo filmą, todėl kiekvienas jame pamatys tai, kas svarbu jam. Tai filmas, persmelktas melancholiškos atmosferos ir sapno poetikos. Todėl visai nesvarbu, ar Jarmuschas sukūrė blogą, ar gerą filmą, ar tik kartoja save. „Išgyvena

tik mylintys“ – lyg tiltas į tikrąjį gyvenimą, kuris atsidūrė tarp tų dulkančių knygų ir portretų. Tą, kuris anksčiau ar vėliau atsiranda kartu su knygomis, filmais, muzikos įrašais, paveikslais. Dabar jam lieka vis mažiau vietos greitai nykstančioje dabartyje, kur kuičiasi žmonės, vampyrų niekinamai vadinami „zombiais“. Jų sostinė – Los Andželas.

Tačiau ir tenyškščiai zombiai kartais sugeba atsiduoti nostalgijai. Taip atsitiko su J.J. Abramsu, kuris Steveno Spielbergo prodiusuotame filme „**Super 8**“ (LNK, 28 d. 22 val.) prisiminė savo sinefilišką jaunystę. Filmo herojai – trys draugai iš provincijos miestelio – 1979-ųjų vasarą mėgėjiška kamera „Super 8“ kuria savo filmą apie zombius ir tampa geležinkelio katastrofos liudininkais. Netrukus jie pradeda įtarti, kad tai nebuvo paprasta katastrofa, nes mieste prasideda nepaiškinami įvykiai. Abramsas akivaizdžiai ilgisi tų laikų, kai būsimieji filmų paaugliams kūrėjai dar tik žengė kine pirmuosius žingsnius. Žmonėms, kuriuos iki šiol jaudina „Ateivis“ („E.T.“) ar „Artimi trečiojo laipsnio susitikimai“, „Super 8“ sužadins gerus jausmus.

Ko gero, daug jų sukels ir Gore’o Verbinskio „**Vienišas klajūnas**“ (TV3, šįvakar, 23 d. 21.10),

į laukinius Vakarus nukelsiantis pasakojimas apie teisybės gynėją ir keršytoją Džoną Ridą (Armie Hammer). Jis buvo priverstas dėvėti kaukę – tokias „tamsią valandą“ nešioja gėrio gynėjai, todėl nesmerkite kaukėtų žmonių.

Tai puikus, dinamiškas reginys, kuriame galima rasti ir gilesnių aliuzijų. Režisierius vesterno žanrui būdingą istoriją praturtino keistoku humoru bei kelionėmis į mirusiųjų pasaulį ir atgal. Tai suprantama, nes visą istoriją mažam berniukui pasakoja senas indėnas, tapęs 1933 m. „Wild West Exhibition“ eksponatu. Tačiau prieš tai Tontas (jį vaidinantis Johnny Deppas čia vertas Busterio Keatono ir Haroldo Lloyd tradicijos tęsėjo vardo) buvo Džono draugas.

Jarmuscho ar Deppo gerbėjai „Vienišame klajūne“, be abejo, išvelgs daug įtartinų panašumų su „Negyvėliu“, kur Deppo herojus atsidūrė mistiško indėno globoje.

Tačiau postmodernistai visada skolinasi iš kitų, net ir kurdami lengvas istorijas apie laukinius Vakarus. Verbinskio filme daug įsimintinų personažų, man patiko viešnamio šeimininkė (Helen Bonham Carter) ir jos nuostabi kaulinė koja, bet labiausiai nustebino aštriadantis triušis. Jis – taip pat iš asmeniškų prisiminimų, kurie kartais,

„Vienišas klajūnas“

matyt, būna visuotiniai, bet vertas atskiرو filmo.

Rašytojo, aktoriaus ir režisieriaus Remo Forlani 1974 m. filmas „**Žiuljeta ir Žiuljeta**“ (TV1, 25 d. 16.05) turėtų sužadinti ne tik prisiminimus apie kadaise neįtikėtinai Sovietų Sąjungoje populiarią prancūzų aktorę Annie Girardot, bet ir sudominti feministes. Filme užfiksuotos (gal net nesąmoningai) feministinio požiūrio užuomazgos Europos komerciniame kine. Filmo herojės – dvi Žiuljetos. Viena dirba madingame žurnale „Penelopė“, kita yra pardavėja, laimėjusi žurnalo konkursą. Viena rašo reportažą apie kitą, bet jų santykiai pasikeičia, kai abi netenka darbo ir

nusprendžia leisti žurnalą „Įtūžusios moterys“.

Pardavėją suvaidino Marlene Jobert. Raudonplaukę ir strazdanotą ją nostalgikai prisimena gausūs sinefilai, tarp kurių, žinoma, esu ir aš.

Seniai, 7-ajame ir 8-ajame dešimtmėčiais, Jobert vadino Jeano-Luco Godard’o, Louis Malle’io, Claude’o Chabrolio, Maurice’o Pialat, Robert’o Enrico, Claude’o Lelouch filmuose. Pagimdžiusi dvynukes, ji tęsė karjerą televizijoje ir tapo populiaria dainininke. Dabar Jobert žinoma ir kaip gražuolės aktorės Evos Green mama.

Jūsų –
JONAS ŪBIS

Pabandęs įžengti

ATKELTA IŠ 1 PSL.

tik tradiciškai pasitelkia alkoholį, prievartą. Jis nori peržengti sapno ribą, nes ten tikisi rasti ramybę, bet ji filmo veikėjams neįmanoma.

Bartas filmuoja save ir artimuosius bei autentiškus Lietuvos kaimo „peizanus“, bet tai ne dokumentinis filmas, juo labiau ne asmeninė išpažintis, kad ir kaip populiarioji žiniasklaida stengtųsi įdiegti šią mintį. Išpažintis visada susijusi su psichologija, noru suprasti save ir kitus, poelgių motyvus, bet juk Barto kinas visada buvo apsihologiškas. Jam nereikia žodžių – žmonių ryšius ir troškimus išreiškia gestai, žvilgsniai.

Režisieriui svarbiau vaizdas, jame gimstančios prasmės, ženklai. Barto filmams būdingas nykstančios tikrovės ir jos ritualų stebėjimas, iš kurio gimsta alegoriški (simboliški, archetipiški...) vaizdai. „Ramybėje...“ jie užleidžia vietą gana kontroversiškam grožėjimuisi – neviltimi, vienatve ar net dvasine tuštuma. Atsiranda žodžiai, nors jų gal ne tiek ir daug,

bet pokalbiai ar monologai negailėstingai apnuogina filmo veikėjus – kad ir mylimosios pastangas jautis svarbesnei ar talentingesnei, nei yra iš tikrųjų. Bartas nepasigaili ir savęs – jo intymi arba mentoriška intonacija dažnai daro jį panašų į seną mergiškų, net kai vyras kalbasi su dukterimi.

Pasikeitė ir namai. Kaimo sodyba – nebe simboliška vieta. Ji konkreti, jauki, skoningai įrengta. Neatsitiktinai į šiuos namus trumpam užklydusi Klavdijos Koršunovos herojė liks maloniai nustebinta. Jos apsilankymas – vienas svarbiausių filmo įvykių, nes dramatiškas moters monologas apie norą grįžti vaikystėn suformuluoja pagrindinę „Ramybės...“ mintį. Šis monologas yra apie tai, ko (sąmoningai ar nesąmoningai) ilgisi visi filmo veikėjai. Tai – gyvenimo pilnatvės pojūtis.

Namai „Ramybėje...“ tik trumpam pavirsta klajonių po atmintį ir prisiminimus vieta, kai tėvas ir duktė žiūri senus kadrus. Juose – Katerina

Golubeva ir dar visai mažutė Ina Marija, jų fone – paryžietiška vaikystės karuselė. Sugrįžimas į praeitį šiame filme skaudus ir konkretus lyg negyjanti žaizda.

Tiesa, duktė ir kaimynų sūnus nuklys į kitą – apleistą, žolėmis užžėlusį namą, kuris taps prarastos ar neįmanomos pilnatvės substitutu, nes čia kalbama apie tai, kas iš tikrųjų svarbu. Tai ir yra tikroji Barto filmų erdvė – šiek tiek

klaustrofobiška, žadinanti nerimą, tik „Ramybėje...“ režisieriui jos reikia trumpam.

Užtat nesikeičia Barto filmų moterys. Jos jaunos, svaiginančiai erotiškos, ilgaplaukės ir pasyvios. Jaunoji draugė filme vilki peršviečiamus naktinius, nuoga maudosi ežere ir skleidžia tiesiog kičinį seksualumą. Bet ir ji liks vieniša. Kiekvienas šiame filme liks vienišas, vis labiau tolstantis nuo savęs.

„Ramybė...“ nuausta iš abejonių ir vis rusenančios vilties, kad kažką dar galima, dar nevėlu pakeisti. Galima suspėti, priglausti, paglostyti, įsiklausyti į spengiančią tylą, kitus arba save. Pabandyti įžengti į kitą erdvę ir kitą laiką. Triukšmingam ir tuščiam pastarųjų metų lietuvių komerciniam kinui Bartas priešinas, net ir nujausdamas neišvengiamą pralaimėjimą. Todėl galiausiai jis liks teisus.

Parodos

VILNIUS
Nacionalinė dailės galerija
Konstitucijos pr. 22
XX a. Lietuvos dailės ekspozicija
nuo 23 d. – Algimanto Kunčiaus paroda
„Vaizdaraščiai“

Vilniaus paveikslų galerija
Didžioji g. 4
Chodkevičių rūmų klasicistiniai interjerai
Lietuvos dailė XVI–XIX a.
Jurgio Baltrušaičio memorialiniai baldai

Radvilų rūmai
Vilniaus g. 24
Europos dailė XVI–XIX a.
„Dubingių ir Biržų kunigaikščiai Radvilos“
Paroda „Gyvoji gamta dailėje. XVII a. – XX a. I pusė“

Taikomosios dailės muziejus
Arsenalą g. 3A
P. Gudyno restauracijos centro restauruotų kūrinių paroda „Prieš... ir po...“

Vytauto Kasiulio dailės muziejus
A. Goštauto g. 1
Retrospektyvinė Vytauto Kasiulio kūrybos ekspozicija

Lietuvos nacionalinis muziejus Naujasis arsenalas
Arsenalą g. 1
Senosios Lietuvos istorija XIII–XIX a.
Lietuvių liaudies menas
Kryždirbystė
Vlado Jono Ščepono (1945–2014) tapybos paroda „Kažko vis laukdamas piešiu...“
Paroda „Vilnius Juozapo Čechavičiaus fotografijose“

Kazio Varnelio namai-muziejus
Didžioji g. 26
K. Varnelio kūrybos ir kolekcijos ekspozicija
Lankymas antradienį–šeštadienį iš anksto susitarus tel. 279 16 44

Vilniaus gynybinės sienos bastėja
Bokšto g. 20
Nuolatinė ekspozicija

Bažnytinio paveldo muziejus
Šv. Mykolo g. 9
Paroda „Susimąstęs Kristus: nuo religinio atvaizdo iki tautos simbolio Rūpintojėlio“

Galerija „Kairė–dešinė“
Latako g. 3
iki 31 d. – Petro Mazūro paroda „Kai viltis tampa strategija“

VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJOS GALERIJOS

Parodų salės „Titanikas“
Maironio g. 3
7-oji Vilniaus tarptautinė dailininko knygos trienalė 2015
iki 31 d. – „American University“ jaunųjų kūrėjų paroda „E pluribus unum / Vienas iš daugelio“

Tekstilės galerija „Artifex“
Gaono g. 1
iki 31 d. – paroda „Spalvotas pasaulis“

Galerija „ARgenTum“
Latako g. 2
Andriaus Ermino paroda „Ribos“

A. ir A. Tamošaičių galerija „Židiny“
Dominikonų g. 15
Dailininkų Tamošaičių kūryba
XIX–XX a. pirmos pusės liaudies meno rinkiniai

„Prospekto“ fotografijos galerija
Gedimino pr. 43
Aleksandro Šiekštelės paroda „Apartments“

Vilniaus fotografijos galerija
Stiklių g. 4
iki 30 d. – Dmitrijaus Matvejevo fotografijų paroda„Tyli šviesa“

Pamėnkalnio galerija
Pamėnkalnio g. 1/13
Tarptautinio keramikos simpoziumo „Mes / Redukcija 2015“ paroda

Šv. Jono gatvės galerija
Šv. Jono g. 11
iki 24 d. – Valdo Bubelevičiaus personalinė retrospektyvinė paroda „Vilniau!?.“

Galerija „Arka“
Aušros Vartų g. 7
iki 31 d. – paroda „Salvadoras Dali ir Pablo Picasso“ (skulptūra, keramika, grafika)

Galerija „Meno niša“
J. Basanavičiaus g. 1/13
Šešta tarptautinė emalio meno bienalė „Vilnius 2015“

Galerija AV17
Aušros Vartų g. 17
Eglės Čėjauskaitės-Gintalės personalinė paroda „Balsai ir daiktai“

Marijos ir Jurgio Šlapelių muziejus
Pilies g. 40
Aistės Gabrielės Černiūtės tapybos paroda „Vaikystės kambarys“

Pylimo galerija
Pylimo g. 30
iki 31 d. – Godos Gudaitytės-Gujienės tapybos paroda „Prisilietimai“

Lietuvos nacionalinės UNESCO komisijos galerija
Šv. Jono g. 11
Vaidoto Janulio objektų paroda „Vidinės atminties archyvas-4“

Lietuvos architektų sąjunga
Kalvarijų g. 1
Paroda „Medis Lietuvos architektūroje“

„Mažoji galerija“
Latvių g. 19A
iki 24 d. – Kristinos Gedminaitės-Ingram paroda „Meilės sodai ir mėnulių šautuvas“

Lietuvos nacionalinė filharmonija
Aušros Vartų g. 5
Dmitrijaus Matvejevo fotoparoda „Tss...“

„Skalvijos“ kino centras
Goštauto g. 2/15
iki 31 d. – Sanni Seppo fotografijų paroda „Nuotraukos prabyla. Vakarų Sacharos istorijos“

KAUNAS
Nacionalinis M.K. Čiurlionio dailės muziejus
V. Putvinskio g. 55
Paroda „Kazimieras Stabrauskas – M.K. Čiurlionio mokytojas“

M. Žilinsko dailės galerija
Nepriklausomybės a. 12
„Kauno bienalė 2015“: Silvios Giambrone personalinė paroda „Siaubinga karo meilė“, Audriaus Janušonio personalinė paroda „Kauno poetams“, „Lewben Art Foundation“ paroda „Tinkliniai susidūrimai išsijungus“ bei paroda „Garsų raštai“
Paroda „Veidai iš būtojo laiko“, skirta Mykolo Kleopo Oginskio 250-ųjų gimimo metinių jubiliejui

Kauno paveikslų galerija
K. Donelaičio g. 16
Magdalenos Birutės Stankūnienės jubiliejinė paroda „Svajonių žemė“
„Kauno bienalė 2015“: Mattia Vacca personalinė paroda „Žiemos pasaka“ bei Artūro Morozovo personalinė paroda „Kikimoros gimimas“

A. Žmuidzinavičiaus kūrinių ir rinkinių muziejus
V. Putvinskio g. 64
„Lietuvos žydų gyvenimas iki holokausto“ (paroda iš M. Duškeso asmeninės kolekcijos)
Sigito Straigio paroda „Baltų takais“
iki 31 d. – Giedrės Gučaitės paroda „Gilesnės už jūrą jos mintys“ (Sir 24, 29)

Keramikos muziejus
Rotušės a. 15
Lolitos Grabauskienės odinių įrišimų paroda „15 žingsnių su knyga“
nuo 23 d. – Kristinos Alšauskienės paroda „Pokalbiai“

Galerija „Kauno langas“
M. Valančiaus g. 5
Nerijaus Kisieliaus skulptūros paroda „Mano namų avys“

„Kauno vartai“
Rotušės a. 29
Šiuolaikinės juvelyrikos paroda „Akis 2015 Telšiai“

Galerija „Aukso pjūvis“
K. Donelaičio g. 62 / V. Putvinskio g. 53
iki 25 d. – Andriaus Janulaičio keramikos darbų paroda „Molinis selfis“

VDU menų galerija „101“
Laisvės al. 53
Aurelijos Maknytės paroda „Deficitas“

KLAIPĖDA
Lietuvos dailės muziejaus Prano Domšaičio galerija
Liepų g. 33
Jūratės Bučmytės ir Alberto Krajinsko akvarelių ir laivų modelių paroda „Mūsų turtas“
Paroda „Carlos Knaufas – Nidos tapytojas“

KKKC parodų rūmai
Aukštoji g. 1 / Didžioji Vandens g. 2
Indrės Stulgaitės-Kriukienės ir Remigijaus Kriuko meninio stiklo paroda „Švytėjimas“
iki 31 d. – Lenos Lapschinos (Rusija, Austrija) meno instaliacija „Sugrįžimas prie mano miegančios sienos“

Fotografijos galerija
Didžioji Vandens g. 2
Miglės Bačkovaitės fotografijos paroda „Nėra laiko. Jie ir be jų“

Baroti galerija
Aukštoji g. 3/3a
Danieliaus Rusio, Ievos Skauronės ir Nojaus Petrausko tapybos darbų paroda „Monologai“

Galerija „si:said“
Galinio Pylimo g. 28
Vlado Balsio „Nematoma paroda“

Klaipėdos galerija
Bažnyčių g. 6
Gražvydos Andrijauskaitės grafikos paroda

ŠIAULIAI
Dailės galerija
Vilniaus g. 245
Antano Šerono paroda „Metaforos“
iki 31 d. – Mindaugo Lukošaičio paroda „Jėzus Kristus“

„7md“ rekomenduoja

Dailė

Spalio 23 d., penktadienį, Nacionalinėje dailės galerijoje atidaroma Algimanto Kunčiaus paroda „Vaizdaraščiai“. Šio fotografo, kartu su kitais davusio pradžią išgarsėjusiai Lietuvos fotografijos mokyklai, darbus tarsi jau žinome: prieš keletą metų Šiuolaikinio meno centras parodė jo 16 mm kamera kurtus filmus, išleistos knygos „Tolių vaizdai“, „Reminiscencijos“, „Debesys“, bibliografinė retenybe tapo sovietmečiu leisti „Susitikimų“ ir „Senojo Vilniaus vaizdų“ albumai. Tačiau – žada parodos kuratorė Ieva Mazūraitė-Novickienė – dabar parodoje šie ir dar niekam nerodyti fragmentai susidėlios į visumą, kurioje bene pirmą kartą galėsime išvysti visą menininko kelią iki šių dienų, o gal tiesiog pagaliau pamatysime maestro – ne vienos kartos fotografų mokytoją ir įkvėpėją.

Muzika

Spalio 27 d. 19 val. Šiuolaikinio meno centre – festivalio „Gaida“ koncertas, skirtas Ukrainai. Ukrainietiškas šiuolaikinės muzikos naujienas festivalyje pristatys unikalus kamerinis orkestras iš Kijevo „New Era Orchestra“, įkurtas 2007 m. ir vadovaujamas ryškios menininkės, dirigentės Tatjanos Kaliničenko. Vilniuje NEO atliks intriguojančią skirtingų kartų autorių muzikos programą: ukrainiečių – garsiojo Valentino Silvestrovo ir Maksimo Šalygino, lietuvių – Jurgio Juozapaičio ir Tomo Kutavičiaus, bei iškiliųjų Europos kompozitorių – Iannio Xenakio ir Michaelo Nymano kūrinius. Solistai: Romanas Repka (klavesinas), Jurgis Juozapaitis (altas).

Teatras

Spalio 26 d. 18 val. Lietuvos teatro sąjungoje – žemaičių desantas. Kauno valstybinio lėlių teatro aktorės – Liucija Zorūbaitė, Laima Strazdauskienė ir profesorė, rašytoja literatūrologė Viktorija Daujotytė *rokous* ir *joukous* žemaitėškā. Aktorės žada pristatyti humoristinius rašytojos Sofijos Kymantaitės-Čiurlionienės tekstus, o Viktorija Daujotytė pristatys savo poezijos knygas – „Balsą ūkūs. Balsai ūkuose“, „Givenu vīna. Gyvenu viena“ ir „Tatā pariejau. Tai parėjau“.

Spektakliai

VILNIUS
Nacionalinis operos ir baleto teatras
23 d. 18.30 – G.F. Händelio „ALEKSANDRO PUOTA“. Dir. – R. Beckas
24 d. 18.30 – G. Kuprevičiaus „ČIURLIONIS“. Dir. – R. Šervenikas
25 d. 12 val. – B. Pawlowskio „SNIEGUOLĖ IR SEPTYNI NYKŠTUKAI“. Dir. – A. Šulčys
28 d. 19 val. – J. Strausso „VIENOS KRAUJAS“. Dir. – J. Geniušas
29 d. 18.30 – „CARMEN“ (baletas pagal G. Bizet muz.). Dir. – M. Barkauskas
30 d. 18.30 – P. Čaikovskio „EUGENIJUS ONEGINAS“. Muzikos vad. ir dir. – M. Pitrenas

Nacionalinis dramos teatras
Didžioji salė
23 d. 19 val. – „OTELAS“.Choreogr. – A. Cholina (Maskvos J. Vachtangovo teatras)
24 d. 18.30 – A. Puškino „BORISAS GODUNOVAS“. Rež. – E. Nekrošius
25 d. 12 val. – „KOSMOSAS+“. Rež. – K. Dehlholm („Hotel Pro Forma“)
27 d. 18.30 – T. Słobodzianeko „MŪSŲ KLASĖ“. Rež. – Y. Ross
28 d. 17 val. – M. Ivaškevičiaus „IŠVARYMAS“. Rež. – O. Koršunovas
29 d. 18.30 – K. Binkio „ATŽALYNAS“. Rež. – J. Vaitkus
Mažoji salė
24 d. 16 val. – E. Palmetshoferio „HAMLETAS MIRĖ. GRAVITACIJOS NĖRA“. Rež. – P. Ignatavičius
25 d. 16 val. – M. Nastaravičiaus „DEMONKRATIJA“. Rež. – P. Ignatavičius
29, 30 d. 19 val. – M. von Mayenburgo „KANKINYS“. Rež. – O. Koršunovas

Vilniaus mažasis teatras
25 d. 16 val. – A. Čechovo „TRYŠ SESERYS“. Rež. – R. Tuminas
27 d. 18, 20.30 – PREMJERA! „DURYŠ“ (teatras „Kitas kampas“)
29 d. 19 val. – N. Soleimanpouro „BALTAS TRIUŠIS RAUDONAS TRIUŠIS“
30 d. 18, 20.30 – PREMJERA! „GERO HUMORO DOZĖ“ (teatras „Kitas kampas“)

Valstybinis jaunimo teatras
23 d. 18 val. – E. Scarpettos „VARGŠAI. ARISTOKRATAI“. Rež. – P.E. Landi
24 d. 12 val. – „KAKĖ MAKĖ“ (pagal L. Žutautės knygas vaikams). Insc. aut. ir rež. – V. Kuklytė (Salė 99)
24 d. 18 val. – P. Zelenkos „NYKSTANČIOS RŪŠYS“. Rež. – R.A. Atkočiūnas
25 d. 15 val. – „RAGANIUKĖ“ (pagal O. Preusslerio pasaką). Rež. – E. Jaras
27 d. 11 val. – Vilniaus kultūros centro teatro studijai „Elementorius“ – 50 metų. Dalyvauja įvairios vaikų ir jaunimo teatro studijos; D. Cidzikaitės knygos „Elementorius. Legendinis dramos būrelis ant Tauro kalno“ pristatymas, jame dalyvauja autorė ir buvę studijos nariai – N. Savičenko, S. Bareikis, A. Bialobžeskis, M. Bičiūnaitė, S. Balandis, V.V. Landsbergis, A. Marčėnas, Gediminas, Eglė, Ainis, Simonas Storpirščiai
29 d. 18 val. – „KETURIAIS VĖJ AIS“ (pagal K. Binkio ir keturvėjininkų kūrybą). Rež. – T. Jašinskas (Salė 99)
30 d. 18 val. – „LEDI MAK BET“ (pagal W. Shakespeare'o pjesę „Makbetas“). Rež. – A. Latėnas

Oskaro Koršunovo teatras
26 d. 19 val. *OKT studijoje* – A. Čechovo „ŽUVĖDRA“. Rež. – O. Koršunovas
28, 29 d. 19 val. OKT studijoje – M. Gorkio „DUGNE“. Rež. – O. Koršunovas

Rusų dramos teatras
23 d. 18.30 – V. Mucharjamovo „AČIŪ, MARGO!“. Rež. – J. Ščiuckis
24 d. 18.30 – M. Poli „ŽYDRASIS ROJUS“. Rež. – M. Poliščiuкас (Prancūzija)
25 d. 19 val. – W. Shakespeare'o „KAIP JUMS PATINKA“ (gruzinių kalba su titrais). Rež. – L. Tsuladzė (Tbilisio K. Mardžanišvili teatras)
29 d. 18.30 – M. Bulgakovo „ZOIKOS BUTAS“. Rež. – R. Atkočiūnas

Teatras „Lėlė“
Didžioji salė
24 d. 12 val. – „TIKTAKTIKA“ (pagal M. Macoureklo pasakas). Rež. ir insc. aut. – M. Žukauskas

25 d. 12 val. – S. Siudikos „PRINCESĖ IR KIAULIAGANYS“ (pagal H.Ch. Anderseną). Rež. – A. Mikutis
30 d. 18.30 – „NE PAGAL ŠIO PASAULIO MADAĮ“ (fantazija apie poetą K. Donelaitį). Insc. aut. ir rež. – R. Kazlas

Mažoji salė

24 d. 14 val. – „PASAKA APIE VĖŽLIUKĄ“ (Ž. Gryvos knygelės motyvais). Inscen. aut., rež. ir dail. – A. Mikutis
25 d. 14 val. – Š. Datenio „EVOLIUCIJA“. Rež. – Š. Datenis

„Menų spaustuvė“

23 d. 19 val. *Juodojoje salėje* – PREMJERA! „REKONSTRUOTI“. Choreogr. – M. Praniauskaitė (menų spaustuvės programa jauniems menininkams „Atvira erdvė ’15“)
24 d. 9 val. *Juodojoje salėje* – Japonijos-Baltijos kūrybinių industrijų konferencija „Made in Japan“

24 d. 20 val. *Juodojoje salėje* – audiovizualinis pasirodymas „Made in Japan“: qubibi (JP), Fingalick (LT) & Münpauzn (LT)
25 d. 15 val. *Kišeninėje salėje* – „DIDYSIS DŪDININKAS“. Rež. – S. Degutytė („Stalo teatras“)
25 d. 19 val. *Juodojoje salėje* – „STIKLO SODAĮ“. Choreogr. – A. Naginevičiūtė (šokio teatras „Airos“)
28 d. 19 val. *Juodojoje salėje* – „CONTEMPORARY?“ (jaunųjų scenos menininkų programa „Atvira erdvė’13“)
29 d. 18.30 *Juodojoje salėje* – „MEILĖ TRIMS APELSINAMS“. Rež. – A. Giniotis (teatras „Atviras ratas“)
29 d. 19 val. *Kišeninėje salėje* – „59’ON-LINE“. Idėjos aut. L. Vaskova ir R. Mačilių-naitė (jaunųjų scenos menininkų programa „Atvira erdvė’13“)
30 d. 18.30 *Kišeninėje salėje* – „VA BANQUE!“ (pagal A. Čechovo „Mešką“). Rež. – I. Stundžytė (teatras „Atviras ratas“)

KAUNAS

Kauno dramos teatras

24, 25 d. 12 val. *Rūtos salėje* – PREMJERA! A. Dilytės „SOLĖ IR MOČIUTĖS“. Rež. – A. Dilytė
24 d. 17 val. *Didžiojoje scenoje* – „MECHANINĖ ŠIRDIS“ (pagal M. Malzieu romaną „Mechaninė širdis“). Rež. – A. Areima
25 d. 18 val. *Mažojoje scenoje* – J. Tumo-Vaižganto „ŽEMĖS AR MOTERS“. Rež. – T. Erbrėderis
27 d. 18 val. *Didžiojoje scenoje* – PREMJERA! J. Balodžio „MIŠKINIS“. Rež. – V. Silis
28, 29 d. 19.30 *Rūtos salėje* – PREMJERA! „BALTAS SODININKAS BE NIEKO“. Rež. – V.V. Landsbergis. Vaidina V. Petkevičius, A. Storpirštis
29 d. 14 val. *Didžiojoje scenoje* – A. Škėmos „BALTA DROBULĖ“. Rež. – J. Jurašas
29 d. 19 val. *Mažoje scenoje* – M. von Mayenburgo „BJAURUSIS. SKALPELIO PJŪVIS“. Rež. – V. Malinauskas

Kauno valstybinis muzikinis teatras

23 d. 18 val. – G. Donizetti „LIUČIJA DI LAMERMUR“. Muzikos vad. ir dir. – J. Geniušas
24 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Insc. aut. ir choreogr. – A. Jankauskas, dir. – J. Janulevičius
25 d. 12 val. – Z. Bružaitės „GRYBŲ KARAS IR TAIKA“. Dir. – V. Visockis
25 d. 18 val. – J. Strausso „NAKTIS VENECIJOJE“. Dir. – J. Geniušas
29 d. 18 val. – L. Fallio „MADAM POMPADUR“. Dir. – J. Janulevičius

Kauno kamerinis teatras

23 d. 18 val. – M. Walczako „PIRMASIS KARTAS“. Rež. – S. Rubinovas
24 d. 18 val. – literatūros ir muzikos vakaras „Esu Ieva, esu Magdalena...“

29 d. 18 val. – G. Boccaccio „DEKAMERONAS“. Rež. – A. Rubinovas
30 d. 19 val. – D. Čepauskaitės „DIENA IR NAKTIS“. Rež. – S. Rubinovas

Kauno mažasis teatras

23 d. 18 val. – M. Valiuiko „BARAKUDŲ MEDŽIOKLĖ ŽALIEMS“. Rež. – M. Valiukas
25 d. 12 val. – A. Dilytės „AGUONOS ŠOKIS“. Rež. – A. Baniūnas
25 d. 15 val. – PREMJERA! I. Lausund „BES-TUBURIADA“. Rež. – D. Rabašauskas
27 d. 19 val. – M. Fratti „SESUO“. Rež. – A. Žukauskas

Kauno lėlių teatras

24 d. 12 val. – „JŪRATĖ IR KASTYTIS“. Rež. – O. Žiugžda
25 d. 12 val. – „SNIEGUOLĖ IR SEPTYNI NYKŠTUKAI“ (pagal brolių Grimų pasaką). Aut. ir rež. – O. Žiugžda

KLAIPĖDA

Klaipėdos valstybinis dramos teatras

23 d. 18 val. *Varėnos kultūros centre* – N. Simono „Saugokite Florą“. Rež. – A. Lebeliūnas

Klaipėdos valstybinis muzikinis teatras

24 d. 18.30 – E. Imre „MISTERIS X“ (libreto autoriai A. Grünwald, J. Brammer, R. Bunikytės režisūrinė versija)
25 d. 13 val. – A. Kučinsko „MAKARONŲ OPERA“
30, 31 d. 18.30 – V. Ganelino, S. Gedos „VELNIO NUOTAKA“

ŠIAULIAI

Valstybinis Šiaulių dramos teatras

23 d. 18 val. – Molière’o „ŠYKŠTUOLIS“. Rež. – R. Teresas
24 d. 18 val. – T. Williamso „GEISMŲ TRAMVAJUS“. Rež. – A. Latėnas
25 d. 12 val. – D. Čepauskaitės „KAŠTONĖ“ (pagal A. Čechovo apsakymą). Rež. – A. Lebeliūnas
25 d. 18 val. – A. Tarn „DIBUKAS“. Rež. – R. Banionis
28 d. 18 val. – J. Fosse „VIENĄ VASAROS DIENĄ“. Rež. – A. Vidžiūnas
30 d. 19 val. – L. Remeikienės kompaktinės plokštelės pristatymas

PANEVĖŽYS

Juozo Miltinio dramos teatras

23, 24 d. 18 val. – PREMJERA! R. Granausko „RŪKAS VIRŠ SLĖNIŲ“ (insc. aut. R. Šerelytė). Rež. – R. Banionis
25 d. 16, 19 val. – PREMJERA! „VISKAS NE-TRUKUS BAIGSIS“ („Liūdni slibinai“)
29 d. 18 val. – R. Thomas „VYRAS SPĄS-TUOSE“. Rež. – D. Kazlauskas
29 d. 18.30 – A. Čechovo „ROTŠILDO SMUKAS“. Rež. – M. Cemnickas

Koncertai

Lietuvos nacionalinė filharmonija

23 d. 13 val. *Jonavos meno mokykloje*, 23 d. 18 val. *Šiaulių kultūros centre „Laiptų galerija“* – Valstybinis Vilniaus kvartetas. Solistė A. Krikščiūnaitė (sopranas). Programoje W.A. Mozarto, E. Griego, G. Faurė, E. de Curtis, A. Kačanausko, J. Gruodžio, J. Tallat Kelpšos, V. Bartulio kūriniai
25 d. 12 val. *Molėtų šv. apaštalų Petro ir Povilo bažnyčioje* – sakralinės muzikos festivalis „Šlovinkime Viešpatį stygomis ir dūdomis“. Kristupo medinių pučiamųjų kvintetas: G. Gelgotas (fleita), U. Dičiūnas (obojus), A. Žiūra (klarnetas), A. Puplauskis (fagotas), P. Lukauskas (valtorna). Programoje W.A. Mozarto,

F. Danzi, E. Morricone’s, F. Farko, H. Tomasi, C.-P. Taffanello, M. Laurischkaus, G. Ligeti kūriniai
25 d. 16 val. *Taikomosios dailės muziejuje* – kamerinės muzikos koncertas „Štai baigiasi Haydno laikas“. Trio „Kaskados“: A. Šikšniūtė (fortepijonas), R. Mataitytė (smuikas), E. Kulikauskas (violončelė). Programoje J. Haydno, A. Kučinsko ir kt. kūriniai

Lietuvos muzikų rėmimo fondas

28 d. 18 val. *S. Vainiūno namuose* – Trečią-dienio vakaras koncertas. V. Butautaitė (sopranas) ir B. Asevičiūtė (fortepijonas). Savo eiles skaito J. Godunavičienė. Programoje G.F. Händelio, A. Vivaldi, S. Šimkaus, B. Dvariono, L. Abario ir kt. kūriniai

VILNIUS

Kongresų rūmai

31 d. 12 val. – koncertas visai šeimai „Bau-bai“. Dalyvauja „Teatriukas“, D. Mikoliūnaitė, A. Varnas, Ž. Ramanauskas, Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras. Dir. – R. Šumila. Programoje E. Griego, M. Musorgskio, R. Wagnerio, C. Saint Seanso, P. Čaikovskio, I. Stravinskio kūriniai

Muzikos festivalis „Gaida“

23 d. 19 val. *Vilniuje, Filharmonijos Didžiojoje salėje*, – festivalio „Gaida“ pradžios koncertas. Lietuvos nacionalinis simfoninis orkestras. Solistai J. Vaškevičiūtė (me-cosopranas), T. Pavilionis (tenoras), N. Kawai (fortepijonas). Dir. – Ch. Lyndon-Gee. Programoje M. Baranausko, F. Filidei, O. Narbutaitės, J. Dillono kūriniai
24 d. 18 val. *Šiuolaikinio meno centre* – „Ensemble 2e2m“ (Prancūzija)
24 d. 20 val. *ŠMC* – „Repertorio Zero“ (Italija)
25 d. 18 val. *ŠMC* – „Ensemble Mise-En New York“ (JAV)
25 d. 20 val. *ŠMC* – „Crash Ensemble“ (Airija)
26 d. 19 val. *ŠMC* – Klaipėdos kamerinis orkestras, solistai G. Gedvilaitė (fortepijonas), M. Bačkus (violončelė), P. Giunteris (perkusija)
26 d. 21 val. *ŠMC* – A. Zolinsky (fortepijonas)
27 d. 19 val. *ŠMC* – „New Era Orchestra Kiev“ (Ukraina)
27 d. 21 val. *ŠMC* – „Lietuvos ansamblių tinklas“
28 d. 19 val. *Šv. Kotrynos bažnyčioje* – kamerinis choras „Jauna muzika“. Solistai M. Tadinį, A. Raggi (elektronika, Italija). Dir. – V. Augustinas. Programoje A. Pärto ir J. Janulytės kūriniai
29 d. 19 val. *Kongresų rūmuose* – „London Sinfonietta“ (D. Britanija)
30 d. 19 val. *Kongresų rūmuose* – Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras. Solistai F. Dillonas (violončelė, Italija), R. Rikterė ir Z. Ibelhauptas (fortepijonai). Dir. – R. Šervenikas
30 d. 22 val. *Menų fabrike „Loftas“* – britų elektroninės muzikos atlikėjas, kompozitorius ir prodiuseris Squarepusher

Šv. Jonų bažnyčia

23 d. 19 val. – Vilniaus universiteto merginų choro „Virgo“ 35-erių metų jubiliejui. Dalyvauja Vižisko vyrų choras iš Lenkijos (choro vad. – P. Janczakas), Vilniaus universiteto chorai „Gaudeamus“ ir „Pro musica“. Dir. – R. Gelgotienė
24 d. 19 val. – Vilniaus universiteto merginų choras „Virgo“, Vilniaus universiteto chorai „Gaudeamus“ ir „Pro musica“, Vilniaus universiteto kamerinis orkestras. Dir. – R. Gelgotienė

Šv. Kotrynos bažnyčia

25 d. 17 val. – „Pakeliui į Eliziejaus laukus“. Atlikėjai M. Katinas (fortepijonas), Vilniaus miesto savivaldybės Šv. Kristoforo kamerinis orkestras. Dir. – D. Katkus. Programoje P. Liszto, P. Čaikovskio kūriniai

Bibliografinės žinios

GROŽINĖ LITERATŪRA. LITERATŪROS MOKSLAS

Dingusi : romanas / Gillian Flynn ; iš anglų kalbos vertė Dalia Zaikauskienė. – Vilnius : Alma littera, 2015 (Vilnius : Spauda). – 453, [1] p.. – (Skaitytojų pamėgtos, ISSN 2424-3485). – Tiražas 2000 egz.. – ISBN 978-609-01-2081-1 : [5 Eur 12 ct]

Dviveidis romanas : [romanai] „Lietuvis Vilniuje“, „Dervišas iš Kauno“ / Herkus Kunčius. – Vilnius : Kultūros barai, 2015 (Vilnius : Spauda). – 422, [1] p.. – Tiražas 1000 egz.. – ISBN 978-609-8003-15-4

Gyvenimas be ribų : [ikvepianti tikra istorija, kaip įveikti iššūkius ir atrasti gyvenimo kelią] / Nick Vujicic ; iš anglų kalbos vertė Vita Šileikienė. – Vilnius : Alma littera, 2015 (Vilnius : Spauda). – 261, [2] p.. – Tiražas 1800 egz.. – ISBN 978-609-01-2045-3 : [7 Eur 38 ct]

Iliada; ir, *Odisėja* / Homeras ; iš senosios graikų kalbos vertė Antanas Dambrasukas ; [pa-naudotos Johno Flaxmano (1755-1826) iliustracijos iš XIX a. leidimų]. – 3-ioji patais. laida. – Kaunas : Obuolys [i.e. MEDIA INCOGNITO], [2015] (Vilnius : BALTO print). – 1003, [1] p. : iliustr., portr.. – (Geriausia iš geriausių literatūros klasika, ISSN 2335-7886). – Tiražas 1500 egz.. – ISBN 978-609-403-807-5 (įr.)

Jogailos akmuo Lenkija / Rimvydas Valatka. – Vilnius : Versus aureus, [2015] (Vilnius : BALTO print). – 253, [2] p. : iliustr., portr.. – Tiražas [1200] egz.. – ISBN 978-9955-34-580-0

Kvepalai : vieno žudiko istorija : romanas / Patrick Süskind ; iš vokiečių kalbos vertė Vilija Gerulaitienė. – Vilnius : Alma littera, 2015 (Kaunas : Spindulio sp.). – 237, [2] p.. – („Pegaso“ kolekcija, ISSN 2351-5236 ; 8). – Tiražas 6000 egz.. – ISBN 978-609-01-2015-6 (įr.) : [6 Eur]

Netobula moteris : toms, kurios jaučiasi ypatingos ir savo netobulumus paverčia stiprybėmis : [stilingi, šiuolaikiški ir išskirtinai Anyos Dee iliustruoti gyvenimo būdo užrašai] / Anželika Liauškaitė. – Kaunas : Obuolys [i.e. MEDIA INCOGNITO], [2015] (Vilnius : BALTO print). – 158, [2] p. : iliustr.. – Tiražas 2500 egz.. – ISBN 978-609-403-871-6 (įr.)

Pasaulis – pažadas, kurį mylėti reikia : eilėraščiai / Pascal Riou ; sudarė ir iš prancūzų kalbos vertė Tomas Taškauskas. – Vilnius : Versus aureus, [2015] (Vilnius : BALTO print). – 117, [2] p.. – Gretut. tekstas liet., pranc.. – Tiražas [400] egz.. – ISBN 978-9955-34-578-7

Paskutinis Mauro atodžisis : romanas / Salman Rushdie ; iš anglų kalbos vertė Laimantas Jonušys. – 2-asis patais. leid.. – Vilnius : Sofoklis, 2015 (Gargždai : Print-it). – 462, [2] p.. – Tiražas 1500 egz.. – ISBN 978-609-444-159-2 (įr.)

Pilnas ilgesio gyvenimas : atsiminimai, eilėraščiai / Anastazija Kanoverskytė-Sučylienė ; [sudarė Vilius Gužauskis]. – Vilnius : Homo liber, 2015 (Vilnius : Petro ofsetas). – 255, [1] p.. – Tiražas 200 egz.. – ISBN 978-609-446-104-0 (įr.) : [5 Eur 45 ct]

Prisijaukinant Vilnių / Edmundas Gedgaudas ; autoriaus nuotraukos. – Vilnius : Versus aureus, [2015] (Vilnius : BALTO print). – 186, [2] p. : iliustr.. – Tiražas [700] egz.. – ISBN 978-9955-34-579-4 (įr.)

Puikybė ir prietarai : romanas / Jane Austen ; iš anglų kalbos vertė Romualda Zagorskienė. – Vilnius : Alma littera, 2015 (Kaunas : Spindulio sp.). – 358, [1] p.. – („Pegaso“ kolekcija, ISSN 2351-5236 ; 2). – Tiražas 2000 egz.. – ISBN 978-609-01-1421-6 (įr.) : [7 Eur]

Saldžiai karti Paryžiaus istorija : [romanas] / Laura Madeleine ; vertė Milda Dyke. – Vilnius : Sofoklis, 2015 (Gargždai : Print-it). – 286, [2] p.. – Tiražas 1500 egz.. – ISBN 978-609-444-160-8 (įr.)

Septintas susitikimas : [romanas] / Herbjørg Wassmo ; iš norvegų kalbos vertė Eglė Išganaitytė. – Vilnius : Alma littera, 2015 (Vilnius : Spauda). – 414, [1] p.. – (Pasaulinis bestseleris, ISSN 2424-4244). – Tiražas 10 000 egz.. – ISBN 978-609-01-2085-9 : [5 Eur 20 ct]

Šokis su drakonais : [romanas] / George R.R. Martin ; iš anglų kalbos vertė Jovita Liutkutė. – Vilnius : Alma littera, 2015. – 2 d.. – (Įr.)

D. 2, Po puotos. – 2015 (Vilnius : Standartų sp.). – 513, [5] p. : žml.. – (Ledo ir ugnies giesmė ; kn. 6). – Tiražas 3000 egz.. – ISBN 978-609-01-2075-0 : [11 Eur 84 ct]

Vartai į abi puses : [akademikę, profesorę, literatūrologę] Viktoriją Daujotytę kalbina Marijus Sidlauskas. – Vilnius : Alma littera, 2015 ([Vilnius] : Petro ofsetas). – 303, [1] p. : iliustr., portr.. – Tiražas 1500 egz.. – ISBN 978-609-01-2072-9 : [7 Eur 6 ct]

GROŽINĖ LITERATŪRA VAIKAMS

5 minučių pasakaitės : daugiau nei 30 mėgstamiausių pasakų / iš anglų kalbos vertė Zita Marienė. – Vilnius : Alma littera, 2015 (Spausd. Kinijoje). – 192 p. : iliustr.. – Tiražas 2000 egz.. – ISBN 978-609-01-1798-9 (įr.) : [6 Eur 96 ct]

Delnuose laikau Saulutę : [eilėraščiai vaikams] / Zita Gaizauskaitė ; [sudarė Marija Kuktorienė, Ingrida Straleckienė] ; [ilustravo Kauno rajono Šlienavos pagrindinės mokyklos mokiniai]. – Kaunas : Arx reklama, 2015 (Kaunas : Arx reklama). – 55, [1] p. : iliustr.. – Tiražas 1300 egz.. – ISBN 978-609-8081-72-5 (įr.)

Didžiųjų Bamblių komiksai Nr. 1. – [Kaunas] : Obuoliukas [i.e. MEDIA INCOGNITO], [2015]. – 48 p. : iliustr.. – Antr. iš virš.. – Virš. virš antr.: Looney Tunes. – ISBN 978-609-403-757-3

Ką pamatė Jūratė? : eiliuota mįslių pasakaitė [ir] linksmos užduotys / Mikė Lilikė ; iliustravo Tania Rex. – Kaunas : Obuoliukas [i.e. MEDIA INCOGNITO], [2015]. – 32, [1] p., įsk. virš. : iliustr.. – Tiražas 3000 egz.. – ISBN 978-609-403-601-9

Netikėlis modelis : [romanas] / Holly Smale ; iš anglų kalbos vertė Dalia Zaikauskienė. – Vilnius : Alma littera, 2015 (Vilnius : Spauda). – 307, [3] p.. – Ciklo „Geek girl“ 2-oji knyga. – Tiražas 1800 egz.. – ISBN 978-609-01-2083-5 : [6 Eur 35 ct]

Varlė skalbėja : pasakų rinktinė / Albinas Žukauskas ; sudarė Kęstutis Urba ; iliustravo Elena Launikonytė. – Vilnius : Labdaros ir paramos fondas „Švieskime vaikus“, 2015 (Vilnius : Jungt. spaudos paslaugos). – 62, [2] p. : iliustr.. – (Vaikų bibliotekėlė, ISSN 2351-535X). – Tiražas 13 000 egz.. – ISBN 978-609-8161-01-4

PARENĖ ALDONA BARODICAITĖ. REDAGAVO GRAŽINA KUBILIENĖ. LIETUVOS NAC. M. MAŽVYDO B-KA. BIBLIOGRAFIJOS IR KNYGOTYROS CENTRAS

Savaitės filmai

„Purpurinė kalva“

Jaunystė ***

Pagrindiniai filmo veikėjai – du prabangioje Šveicarijos Alpių sanatorijoje besiilsintys ir jaunystės besiilgintys menininkai. Tai britas kompozitorius bei dirigentas Fredas Belindžeris (Michael Caine) ir jo draugas – amerikietis kino režisierius Mikas Boilas (Harvey Keitel). Abu jie skirtingai reaguoja į senatvę: Belindžeris pasitraukė iš aktyvaus gyvenimo, Boilas rengiasi filmui, tapsiančiam jo testamentu, tačiau negali su ja susitaikyti. Personажų prisiminimai apie jaunystę, susitikimai su kitais sanatorijos gyventojais režisieriui Paolo Sorrentino padeda formuluoti klausimus apie gyvenimo prasmę. Tačiau atsakymai į juos skamba lėkštai, nes viską užgožia narciziškas filmo stilius (Italija, Prancūzija, Šveicarija, D. Britanija, 2015). (Vilnius)

Legenda ***

Londoną 6-uojų ir 7-uojų dešimtmečiais terorizuoja broliai dvyniai gangsteriai Ronaldas ir Redžinaldas Krėjai (abu suvaidino Tomas Hardy). Be abejo, jie godūs, žiaurūs ir beprotiškai drąsūs, bet filmo režisierius Brianas Helgelandas mano, kad brolių sėkmės pagrindas – specifiški jų santykiai bei jausmai, persmelkti kovos už valdžią ir kompromisų. Šioje istorijoje svarbų vaidmenį suvaidins Redžinaldo žmona (Emily Browning), kovosianti su broliu už vyro sielą. Ji ir pasakoja „legendą“. Filmą liudija režisierių gerai išmanant gangsterių kino poetiką, bet jam stinga individualumo. Taip pat vaidina Davidas Thewlisas, Duffy, Christopheris Ecclestonas, Chazzas Palminteri (D. Britanija, 2015). (Vilnius, Kaunas)

Marsietis ****

Netolimoje ateityje Marse misiją vykdanți astronautų ekspedicija turi skubiai persikelti iš planetos paviršiuje įsikūrusios bazės į erdvėlaivį ir grįžti į Žemę, nes artėja smėlio audra. Tačiau audra sugadina Marko (Matt Damon) skafandrą ir jį sužaloja. Įgula palaiko jį žuvusiu ir nusprendžia skristi. Atgavęs sąmonę, Markas suvokia, kad liko vienas Marse, be ryšio su Žeme. Maisto ir kitokios atsargos pernelyg menkos. Kitos ekspedicijos teks laukti 4 metus... Ridley Scotto filme taip pat vaidina Jessica Chastain, Jeffas Danielsas, Chiwetelis Ejioforas, Seanas Beanas (JAV, 2015). (Vilnius, Kaunas)

Pasivaikščiojimas ***

Pasakojimas apie prancūzų menininką Philippe’ą Petit, kuris 1974 m. perėjo lynu tarp Niujorko Pasaulinio prekybos centro „dvynių“. Ši istorija jau papasakota „Oskaru“ apdovanotame dokumentiniame Jameso Marsho filme „Žmogus ant lyno“, bet Robertui Zemeckiu, matyt, to neužteko. Pasitelkęs operatorių Dariuszą Wolskį ir daugybę specialiųjų efektų specialistų, jis pasakoja 3D istoriją, kurios herojus pats komentuoja kiekvieną žingsnį ir kiekvieną judesį. Filmas kartais primena animaciją patiems mažiausiems – čia viskas gražu, spalvinga, pernelyg estetizuota. Pagrindinius vaidmenis sukūrė Josephas Gordonas-Levittas, Benas Kingsley’is, Charlotte Le Bon, Jamesas Badge Dale’as (JAV, 2015). (Vilnius, Kaunas)

Purpurinė kalva ****

Naujojo Guillermo del Toro filmo veiksmas nukelia į niūrią XIX a. Angliją, kalnuotą Kumbrijos grafystę. Patyrusi šeimos tragediją jauna rašytoja Edit (Mia Wasikowska) patenka į tamsius namus, kurio sienos prisimena praeities dvasias, o jos naujas vyras – seras Tomas (Tom Hiddleston) visai nėra tas, kuo apsimeta. Taip pat vaidina Jessica Chastain, Charlie Hunnamas, Jimas Beaveris, Leslie Hope (JAV, 2015). (Vilnius, Kaunas)

***** – šedevras, ***** – pasižiūrėti būtina, **** – geras filmas, *** – būna ir geriau, ** – jei turite daug laiko, * – niekalas

Kino repertuaras

VILNIUS

Forum Cinemas Vingis

23–29 d. – Monstrų viešbutis 2 (JAV) – 11, 13.10, 15.10, 17.30, 19.40 (lietuvių k.); 24–29 d. – 11.30 (originalo k.)

23–29 d. – Monstrų viešbutis 2 (3D, JAV) – 12, 14.10, 16.20, 21.50 (lietuvių k.); 16.30 (originalo k.)

Paranormalūs reiškiniai: vaiduoklio dimensija (JAV) – 11, 13.10, 15.20, 17.30, 19.40, 21.50
Išmokyk mane mylėti (Italija, JAV) – 11.20, 13.50, 16.30, 19.05, 21.40

23–29 d. – Italų kino klasikos savaitė

28 d. – Paskutinis raganų medžiotojas (JAV) – 18.30

23 d. – Meistras ir Tatjana (rež. G. Žickytė) – 12.30,

16.20, 18.30, 20.40; 24–29 – 16.20, 18.30, 20.40

23–29 d. – Purpurinė kalva (JAV) – 13.20, 16,

18.40, 21.20; Marsietis (3D, JAV) – 15, 18.30,

21.30; Marsietis (JAV) – 12 val.

Jaunystė (Italija, Prancūzija, Šveicarija,

D. Britanija) – 15.30, 18.10, 21 val.

23 d. – Ramybė mūsų sapnuose (rež. Š. Bar-

tas) – 17.50; 25, 27, 29 d. – 12.50, 17.50

24–27, 29 d. – Pakalikai 2D (JAV) – 13.20

23–25, 27–29 d. – Dėdė, Rokas ir Nida

(rež. J. Krišiūnas) – 18 val.

23–25, 27–29 d. – Legenda (D. Britanija,

Prancūzija) – 20.30

23–29 d. – Oi, laivas dingo (Vokietija) – 11.10

23, 25, 27, 29 d. – Penas: nuotykių Niekados

šalyje (JAV) – 15.20

24, 26, 28 d. – Legenda (D. Britanija,

Prancūzija) – 15.20

24, 26 d. – Juodosios mišios (JAV) – 17.50

23–29 d. – Naujokas (JAV) – 20.50

Pasivaikščiojimas (3D, JAV) – 13.40, 21.20

Everestas (3D, JAV) – 18.40

23, 26–29 d. – Everestas (JAV) – 14.45

24–29 d. – Išvirkščias pasaulis (JAV) – 11.15

23–29 d. – Kung fu triušis: ugnies valdovas

(Kinija) – 13.50

Forum Cinemas Akropolis

23–29 d. – Monstrų viešbutis 2 (JAV) – 10.20,

12.30, 14.40, 17, 21.20; Monstrų viešbutis 2

(3D, JAV) – 11.40, 13.50, 16.30, 19.10; Para-

normalūs reiškiniai: vaiduoklio dimensija

(JAV) – 11.20, 13.40, 15.50, 18.40, 21 val.

Išmokyk mane mylėti (Italija, JAV) – 10.30,

16.10, 18, 20.40; 28 d. – Paskutinis raganų

medžiotojas (JAV) – 19 val.

23–29 d. – Purpurinė kalva (JAV) – 12.20,

15.20, 18.20, 21.10; Marsietis (JAV) – 11,

14.10, 17.30, 20.30; Everestas (3D, Islandija,

D. Britanija, JAV) – 10.50, 16.20, 21.50

23–27, 29 d. – Legenda (JAV) – 13.10, 18.50,

21.40; 28 d. – 13.10, 21.40

23–29 d. – Pasivaikščiojimas (3D, JAV) – 13.30,

19 val.; Oi, laivas dingo (Vokietija) – 10.10

24–29 d. – Pakalikai (JAV) – 11.10

23–29 d. – Išvirkščias pasaulis (JAV) – 13.20

Kung fu triušis: ugnies valdovas (Kinija) – 15.40

23–27, 29 d. – Dėdė, Rokas ir Nida (rež.

J. Krišiūnas) – 18.10

23, 25, 27, 29 d. – Naujokas (JAV) – 20.50

24, 26, 28 d. – Jaunystė (Italija, Prancūzija,

Šveicarija, D. Britanija) – 20.50

Skalvija

Festivalis „Nepatogus kinas“

23 d. – Aš esu Alisa (dokumentika, Nyder-

landai) – 17 val. (po filmo vyks diskusija)

23 d. – Leninlendas (dokumentika, Vokie-

tija, Rusija, Nyderlandai) – 19.30 (po filmo

vyks susitikimas su režisieriumi)

24 d. – Kas lieka iš beprotybės (dokumen-

tika, Prancūzija) – 15 val. (po filmo vyks

susitikimas su režisieriumi)

24 d. – Mūšiai (dokumentika, Belgija,

Nyderlandai) – 17.15

24 d. – Siriška meilės istorija (dokumentika,

D. Britanija) – 19 val.

24 d. – Vokiečių jaunimas (dokumentika,

Prancūzija, Šveicarija, Vokietija) – 20.45

25 d. – 1989 (dokumentika, Danija) – 15 val.

25 d. – Iš Šiaurės (dokumentika, Kanada) – 16.45

24 d. – *ciklas „Karlsono kinas“*. Išvirkščias

pasaulis (JAV) – 13.20; 25 d. – 13.20

25 d. – *Kino klasikos vakarai*. Žemuogių pie-

velė (Švedija) – 18.30 (filmą pristatys

A. Kancerevičiūtė)

23 d. – Jaunystė (Italija, Prancūzija, Šveica-

rija, D. Britanija) – 21.30; 26, 27 d. – 14.40

(*senjorų seansai*)

25 d. – Ramybė mūsų sapnuose (rež. Š. Bar-

tas) – 20.30; 27 d. – 17 val.; 29 d. – 20.50

26 d. – Edeno sodas (rež. A. Puipa) – 17 val.;

28 d. – 18.50

26 d. – Meistras ir Tatjana (rež. G. Žickytė) –

19 val.; 27 d. – 21.10; 28 d. – 17 val.; 29 d. – 19 val.

26 d. – Roko karalienė (JAV) – 20.50; 27 d. –

19.10; 28 d. – 20.50; 29 d. – 17 val.

Pasaka

Festivalis „Nepatogus kinas“

23 d. – Kas lieka iš beprotybės (Prancū-

zija) – 19 val.

23 d. – renginys „Laisvę Olegui Sencovui“ –

16 val.

23 d. – Baltijos dokumentika lentynoje – 17 val.

23 d. – Andersonas (Vokietija) – 21 val.

24 d. – Mūšiai (Belgija,

Nyderlandai) – 14.30

24 d. – Žuvies uodega (Portugalija) – 19 val.

24 d. – Demokratai (Danija) – 21 val.

24 d. – Pažadinti teisingumą (Indija) – 14 val.

24 d. – Dingusios merginos (JAV) – 15.45

24 d. – Jaučiantys degančią ugnį

(Nyderlandai) – 17.30

25 d. – Kovingos tetos (D. Britanija, P. Af-

rika) – 15 val.

25 d. – Paskutinis pasirodymas (Belgija, Vo-

kietija) – 17 val.

25 d. – Šaukiant šmėklas (JAV, Kroatija) –

18 val.

23 d. – Išmokyk mane mylėti (Italija, JAV) –

16.45; 25 d. – 19.30; 26 d. – 19 val.; 27 d. –

17.30; 29 d. – 15 val. (senjorų arbatėlė)

23 d. – *Film noir*. Saulėlydžio bulvaras

(JAV) – 22 val.

23 d. – Meistras ir Tatjana (rež. G. Žickytė) –

19.15; 24, 26, 28 d. – 17.15; 25 d. – 19.45;

27 d. – 19.45; 29 d. – 21.30

23 d. – (Ne)Tikros prancūziškos vestuvės

(Prancūzija) – 17.15; 24 d. – 15, 19.30; 25 d. –

16.45, 20.45; 26, 29 d. – 19.30; 27 d. – 17.15;

28 d. – 18.30

23 d. – Viena nepatogi akimirka (Prancū-

zija) – 22.15; 24 d. – 21.15; 26, 27 d. – 21.45;

28 d. – 20.30; 29 d. – 20.15

24 d. – Monstrų viešbutis 2 (JAV) – 12.45;

25 d. – 14.30

24 d. – Jaunystė (Italija, Prancūzija, Šveica-

rija, D. Britanija) – 19.15; 25, 26 d. – 21.30;

27 d. – 21 val.; 28 d. – 19 val.; 29 d. – 20.30

24 d. – „Geriausios 2015 metų „Kanų liūtų“

reklamos“ – 21.30; 25 d. – 21.45

24 d. – Edeno sodas (rež. A. Puipa) – 13 val.;

25 d. – 14.45; 26, 27 d. – 17.45; 28,

29 d. – 16.30

24 d. – Samba (Prancūzija) – 17 val.

25 d. – Keliaujantys paukščiai (Kinozauro

kinas) – 16.15; 29 d. – 18.30

25 d. – Nuo 5 iki 7. Įsimylėlių laikas (JAV) –

18.45; 26 d. – 19.45

26, 29 d. – Ramybė mūsų sapnuose (rež.

Š. Bartas) – 17.30; 28 d. – 21 val.

26 d. – Žemės druska (Brazilija, Italija,

Prancūzija) – 21.15

27 d. – The Beatles. A Hard Day’s Night

(D. Britanija) – 19.15

27 d. – Geismo architektas (Kanada) – 21.30;

28 d. – 21.15

27 d. – Nauja draugė (Prancūzija) – 19.45

28 d. – Sangailės vasara (rež. A. Kavaitė) – 16 val.

28 d. – Pilietis kinas – 18 val.

Ozo kino salė

23 d. – Atkirtis (JAV) – 18 val.

23 d. – Edeno sodas (rež. A. Puipa) – 19.45;

24 d. – 17.30; 29 d. – 17 val.

24 d. – Meistras ir Tatjana (rež. G. Žickytė) –

16 val.; 20, 22 d. – 18.40; 28 d. – 19.40

24 d. – Ida (Lenkija) – 19.10

28 d. – Ne(tikros)prancūziškos vestuvės

(Prancūzija) – 18 val.; 29 d. – Prancūziškos

skyrybos (Prancūzija) – 18.40

KAUNAS

Forum Cinemas

23, 24 d. – Monstrų viešbutis 2 (JAV) – 10.20,

12.30, 14.50, 17.10, 21.30, 23.45; 25–29 d. – 10.20,

12.30, 14.50, 17.10, 21.30

23–29 d. – Monstrų viešbutis 2 (3D, JAV) –

11.40, 13.50, 16.10, 19.20

23, 24 d. – Paranormalūs reiškiniai: vaiduo-

klio dimensija (JAV) – 10.40, 12.50, 16.20,

18.40, 21, 23.20; 25–29 d. – 10.40, 12.50,

16.20, 18.40, 21 val.

23, 24 d. – Išmokyk mane mylėti (Italija,

JAV) – 13.40, 18, 20.45, 23.30; 25–29 d. –

13.40, 18, 20.45; 28 d. – Paskutinis raganų

medžiotojas (JAV) – 18.40

23, 24 d. – Marsietis (JAV) – 12, 15, 17.50,

20.30, 23.15; 25–29 d. – 12, 15, 17.50, 20.30

23–26, 28, 29 d. – Purpurinė kalva (JAV) –

12.40, 18.30, 21.10; 27 d. – 12.40, 21.10

23–27, 29 d. – Legenda (D. Britanija, Pran-

cūzija) – 15.30, 18.20; 27 d. – 15.30

23–29 d. – Everestas (3D, JAV) – 13, 18.50

23, 24 d. – Everestas (JAV) – 23.40

23–29 d. – Pasivaikščiojimas (3D, JAV) –